

Vybrané metodické postupy k mapování potřebné podpory osob s postižením a seniorů

Výstupy vzdělávacího programu „Metody vyhodnocování informací k hodnocení stupně závislosti osob na pomoci jiné fyzické osoby“

Úvod

Tato příručka vznikla v rámci vzdělávacího programu **Metody vyhodnocování informací k hodnocení stupně závislosti osob na pomoci jiné fyzické osoby**. Vzdělávací program byl realizován v rámci IP „Udržitelnost sítě sociálních služeb v Karlovarském kraji“ a původně byl koncipován pro sjednocení postupů při posuzování stupně závislosti na pomoci jiné fyzické osoby mezi sociálními pracovníky v zařízeních sociálních služeb a mezi sociálními pracovníky obecních úřadů, kteří měli v kompetenci sociální šetření pro řízení o příspěvek na péči. Projekt byl však zahájen až v době, kdy proběhla sociální reforma a agenda příspěvků na péči přešla na úřady práce.

Do vzdělávacího programu byly zapojeny sociální pracovníce z rezidenčních sociálních služeb a sociální pracovníce z obecních a městských úřadů. Příručka zahrnuje výstupy z tohoto vzdělávacího programu a částečně jsou jejími autory také sami účastníci vzdělávání.

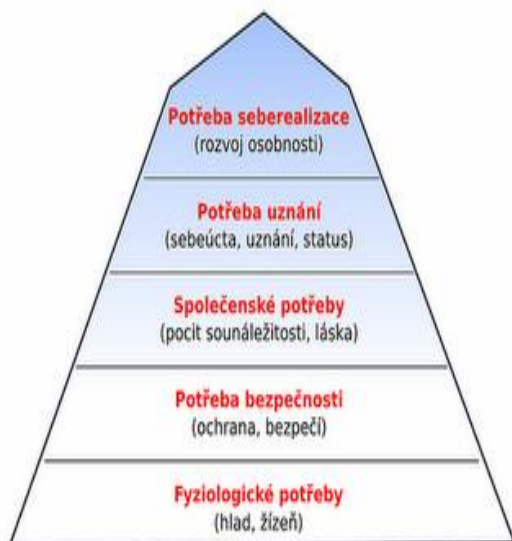
Text obsahuje kromě úvodu dvě hlavní kapitoly. První kapitola shrnuje základní zásady získávání, shromažďování a využívání informací o zájemcích o sociální službu a o uživateli při sociální práci. Text je doplněn výstupy ze skupinové práce účastníků vzdělávání.

Druhá kapitola obsahuje popis mapování jednotlivých oblastí potřeb člověka pro účely poskytování kvalitní sociální služby. Text je doplněn nejen výstupy z pracovních skupin účastníků vzdělávání, ale také jejich vybranými kazuistikami, které zpracovávali během vzdělávacího programu.

1. Způsoby získávání, shromažďování a využívání informací o zájemcích o službu a uživateli

Cílem vzdělávacího programu pro sociální pracovníky bylo umět nejen efektivně informace od uživatelů nebo zájemců o sociální službu získávat, ale také vyhodnocovat a využívat i další zdroje informací o uživateli / žadateli. Sociální pracovníci se při jednání se zájemcem o sociální službu setkávají s žadateli, kteří mají problémy s komunikací, jsou dezorientovaní nebo se neumějí smysluplně vyjádřit ke své současné situaci. Uváděné metodické postupy se osvědčily při zvyšování kompetencí sociálních pracovníků: vyhledávat další zdroje informací o žadateli, navazovat kontakty s jeho příbuznými, využívat metody pozorování a analýzy dokumentů tak, aby získali co nejvíce relevantních informací, uměli zjištěné informace třídít, vyhodnocovat je a využívat při svém dalším rozhodování.

1.1. Koncept lidských potřeb

Podstatou sociálních služeb není uspokojování základních lidských potřeb jako takových, podstatou je poskytnout takovou podporu, aby lidé mohli své potřeby uspokojovat způsobem, na který jsou/byli zvyklí.

Z historického hlediska jsou lidské potřeby neměnné, vyvíjejí se jen způsoby jejich uspokojování. Předpokladem pro to, abychom mohli lidem, kteří nedokáží své potřeby uspokojovat samostatně, efektivně pomáhat, je znalost toho, co tito lidé potřebují a také jakým způsobem jsou/byli zvyklí potřeby uspokojovat, jaký způsob jim vyhovuje – při

Obr. č. 1 - Abraham Herbert Maslow: Koncept lidských potřeb

stravování, osobní hygieně, ošetřování, ale i při realizaci svých zájmů a zálib. Předpokladem pro nastavení optimální sociální služby je zjistit míru a způsob potřebné podpory co nejdříve, ještě než přistoupíme k navrhování konkrétní sociální služby. Z tohoto pohledu nehovoříme o specifických potřebách člověka, ale o specifických formách uspokojování potřeb u lidí s určitým zdravotním postižením.

1.2. Dovednosti sociálních pracovníků při zjišťování a shromažďování informací o klientech

Seznam úkonů péče o vlastní osobu je součástí Přílohy č. 1 prováděcí vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Obsahuje výčet oblastí, které mají sociální pracovníci se zájemci o službu mapovat. Neuvádí se zde, jakým způsobem to máme udělat zvláště v případě, když se se zájemcem, kterého „posuzujeme“ verbálně nedomluvíme nebo se nemůžeme spolehnout, vzhledem k jeho zdravotnímu stavu, na to, že informace budou přesné a aktuální.

Účastníci vzdělávání uvedli tyto dovednosti potřebné ke shromažďování informací od zájemce:

- pozorování
- naslouchání
- uchovat v paměti informace ze šetření
- umět si naplánovat čas mezi jednotlivými návštěvami
- umět zaznamenat mé postřehy důstojným způsobem
- umět přizpůsobit metodu zjišťování věku + postižení klienta
- umět otevřít komunikaci vhodným způsobem
- hodit své problémy za hlavu
- umět dát prostor klientovi
- vzdělání - vědět/znát problematiku postižení
- supervize
- zkušenosti
- zvědavost,
- zájem o minulost
- zájem o současné zážitky
- zájem o schopnosti člověka.

1.3. Jaké informace zjišťujeme?

Osobní informace je víc, než demografický údaj. Vzájemné svěřování informací má vliv na vztah. Vztahy mezi lidmi se utvářejí na základě vzájemného poznání a komunikace. První setkání může být ovlivněno řadou okolností, názor si vytváříme často podle toho, jak člověk vypadá a jak se chová. Teprve když se o sobě dozvíme víc, zjistíme, že máme více společného, že si více rozumíme. To platí i o vztahu sociálního pracovníka a klienta. Co my sami, jako sociální pracovníci, bychom si přáli, aby o nás pečující personál v sociální službě věděl:

- jsem živý a vnímající člověk (jako vy)
- co nemám / mám ráda - teplota vody, větrání, krmení, jídlo, samota nebo spolubydlíci

- zachování soukromí, důstojnosti (intimní záležitosti)
- koho chci vidět a koho ne, např. i z rodiny
- nároky na klidný spánek - můj režim
- brát ohled na potřeby - kuřák, pivo k jídlu, víno večer, slivovice na kloktání,...
- nevnucovat mi léčebné zásahy proti mé vůli - nechci injekce, RHB, drahé léky,...
- můj majetek je můj a nikdo ho nebude přehrabovat, vyhazovat, zamykat
- chci ochotný personál
- co zvládnu vzhledem ke zdravotnímu stavu
- s čím potřebuji pomoc a jakým způsobem
- o mé rodině a prostředí - na co jsem byl zvyklým, odkud jsem
- záliby, zvyklosti
- co bych si přála, co očekávám
- komu mohou o mně podat informace.

Charakter a šíři zjišťovaných informací od zájemců a uživatelů vždy pečlivě zvažujeme. **Platí zásada, že bychom měli zjišťovat pouze takové informace, které jsou nezbytné pro to, abychom zájemci dokázali zajistit kvalitní sociální službu.**

V rámci své organizace můžete využít sebehodnotícího cvičení ke způsobu zjišťování a shromažďování informací o uživatelích. Pomocí dotazníku si můžete odpovědět na otázky: Máte ve svém zařízení/úřadu vypracovanou metodiku, pomocí které lze shromažďovat informace o uživatelích? Pokud jsou tyto informace dispozici, jak jsou využity v rámci péče?¹

1.4. Jaké mohou být zdroje těchto informací v případě, že bychom je sami nedokázali sdělit?

Zásadou je, že při každém hledání informací je nejdůležitějším zdrojem sám zájemce. Přesto se stává, že on sám je při žádosti o sociální službu nebo při samotném vstupu do služby přehlížen a pracovníci vyplňují formuláře s příbuznými, sociálními pracovníky z obcí apod. Možná že dospělé děti budou oceňovat na své matce, která nastupuje do denního stacionáře, že byla vynikající kuchařka, ale víme, že ona se chce skutečně ještě věnovat vaření? Zkusme získávat co nejvíce informací od samotných zájemců – např. pozorováním, nabízením alternativ, vhodným strukturovaným dotazníkem². Jednou z možných metod je používat seznam dvojic různých adjektiv (přídavných jmen), přičemž člověk je požádán, aby vybral adjektivum, které ho nejvíce vystihuje.

Další zdroje informací, které uvedli účastníci vzdělávání:

- **sám zájemce**
- rodina
- blízcí přátelé
- dokumentace
- pracovníci stávající služby
  - pozor na riziko zkreslování (prevence: více zdrojů)
- sousedi - klienta informujeme, že jsme s nimi mluvili

¹ Viz Příloha č. 1 - Shromažďování osobních informací o klientech

² Viz Příloha č. 2 – Informace o klientovi

- poštovní doručovatelé
- lékaři
- internet (např. sociální sítě, přes vyhledávač)
- osobní dokumenty (rodný list, občanský průkaz)
- zaměstnání (kolegové)
- sociální odbor obecního úřadu
- policie (pouze jestli tam klient bydlí).

Informace získávejte ze skutečně seriózních zdrojů.

1.5. Zásada sociálního začleňování

Sociální začleňování je jednou ze základních zásad Zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (dále jen zákon o sociálních službách), ve znění ozděních předpisů. Tuto zásadu bychom měli mít na paměti již při zjišťování potřeb a zájmů u každého zájemce o službu a uživatele, je to důležité vodítko při zjišťování potřebných informací. Zásada sociálního začleňování je kompasem pro zjišťování informací o zájemci, uživateli. Máte ve vaší sociální službě vydiskutovány oblasti sociálního začleňování? Účastníci vzdělávání se shodli na těchto okruzích:

- být součástí skupiny
- stejná práva
- stejné povinnosti
- stejné příležitosti, možnosti
- uplatnit se
- nebýt sám
- být respektován
- zachovat si důstojnost
- mít sociální vazby (přátele, rodinu)
- dostat pomoc, kterou potřebuji
- uplatnit se - podílet se na životě komunity; uspokojení potřeby seberealizace
- o někoho/něco se starat.

2. Mapování jednotlivých oblastí potřebné míry podpory

Pro posuzování stupně závislosti na pomoci jiné fyzické osoby se hodnotí schopnost zvládat základní životní potřeby dle ustanovení § 9 zákona o sociálních službách. Ve vzdělávacím programu byla výuka rámcově k těmto oblastem vztahována:

- **Mobilita** (zvládat vstávání, usedání, chůze)
- **Orientace** (orientovat se zrakem, sluchem, pomocí psychických funkcí)
- **Komunikace** (dorozumět se a porozumět – mluvenou řečí i psanou zprávou)

- **Stravování** (stravu naparčovat, najíst se a napít se, dodržovat dietní režim – dietu)
- **Oblékání a obouvání** (vybrat si oblečení a obutí, oblékat se, obouvat se, svlékat se a zouvat se)
- **Tělesná hygiena** (umývat si obličej, ruce a celé tělo, česat se, péče o ústní hygienu)
- **Výkon fyziologické potřeby** (používat WC, vyprázdnit se, provést očistu, používat hygienické pomůcky)
- **Péče o zdraví** (dodržování stanoveného léčebného režimu, ošetřovatelská opatření)
- **Osobní aktivity** (stanovit si a dodržet denní režim, zapojit se do aktivit odpovídajících věku)
- **Péče o domácnost** (nakládat s penězi, obstarat si nákup potravin, nosit běžné předměty)

V následujících kapitolách jsou jednotlivé oblasti popsány z hlediska jejich významu pro život člověka a jsou rozpracovány do konkrétních podoblastí či situací, na které je potřeba zaměřit pozornost při zjišťování informací, tedy, co konkrétně zjišťujeme. U každé oblasti jsou uvedeny příklady vhodných a nevhodných otázek. Největší prostor je věnován oblasti stravování a jídla. Je to tak zejména proto, že toto téma bylo probíráno ve vzdělávání jako první a bylo mu věnováno hodně pozornosti z hlediska metod, které byly používány i při probírání dalších oblastí. Jedná se také o téma průřezové, které se vztahuje např. k péči o domácnost, mobilitě, hygieně a dalším.

2. 1. Význam stravování a jídla v životě člověka

Význam stravy pro život:

- jídlo je **biologická nutnost** - podmínka přežití
- má vliv **na utváření vztahů** - stravování v rámci rodiny a s přáteli; pracovní schůzky - je to sociální událost (čím více strážníků v jeden čas, tím více přijaté stravy)
- jídlo má svou **symboliku**:
  - **postavení ve společnosti** - v různých sociálních vrstvách se konzumují různé druhy potravin
  - štíhlé tělo je spojováno s **úspěchem**, je běžnější u vyšších vrstev společnosti
  - **rituály**
    - **půst** - oběť Bohu; **očista těla a ducha**
    - **svátky** - pomáhají utužovat vztahy; **věštba** - rozkrojení jablka o Vánocích
  - **sociální příslušnost** - např. náboženství - zakázané potraviny - lidé tak **budují svou identitu**, vytváří pocit sounáležitosti
  - **afrodiziakum**
- příprava jídla může **aktivizovat** - plánování nákupu, nákup samotný a příprava pokrmu - člověk u toho musí přemýšlet - dává to strukturu dne - může to člověka kotvit a přinášet řád
- jídlo může být výrazem **seberealizace** - tvořivá činnost
- **potřeba sytit se** - a to i emočně - jídlo přináší emoce. Člověk si jídlom může zlepšovat náladu.

Jídlo ovlivňuje psychický stav člověka:

- Psychické stavy jsou dávány do souvislosti s oblastí výživy a stravování - „něco nám leží v žaludku“, „knedlík v krku“, „něco nám hýbe žlučí“
- stravování může přinášet ale i negativní pocity - např. způsob krmení klientů, prostředí, možnost výběru jídla
- stravování může být i limitující - např. když pečovatelská služba přiveze jídlo v určitou dobu
- **stravovací návyky** - určuje rodina, nejbližší lidé, i společnost - pro dítě je každé jídlo sociální událostí

Co zjišťujeme v oblasti přípravy a porcování stravy, pitného režimu?

- naplánovat jídelníček (1-2 dny)
- obstarat suroviny a správně je uskladnit (peníze, orientace, ceny, výběr zboží)
- zpracovat - očistit, nakrájet, oloupat, zná postup
- příprava nádobí
- používání spotřebičů - umí zapnout, vypnout (zjistit případné obavy)
- zná dobu vaření, umí kontrolovat
- bezpečné přemístění jídla ze sporáku
- servírování - předání na talíř, do hrnku
- přenesení talíře na stůl
- ví, jaká je jeho přiměřená porce
- sám si naporcuje - rozkrájí, vezme na vidličku, lžici
- používá příbor - udrží v ruce, donese do úst
- funguje polykací reflex, kousání
- jak snáší jednotlivé druhy jídla
- odnese špinavé nádobí
- umyje, utře, uklidí na správné místo
- uklidí stůl
- opatří si potraviny (nákup, donáška)
- zpracuje suroviny (omýt, oloupat, nakrájet)
- samotná příprava vaření - nádobí (hrnce) - maso do pekáče, brambory do vody, apod.
- průběžná kontrola (podlít)
- uvařit - vypnout spotřebič
- rozlišit dobu jednotlivých jídel (snídaně, oběd, večeře)

A v oblasti pitného režimu:

- umí uchopit hrníček, donést ke stolu
- obstará si nápoj - nákup, pustit vodovod, otevřít lahev, uvařit vodu
- nalije nápoj do hrnku
- vybere správnou nádobu na pití
- pozná pocit žízně
- zná způsob přípravy nápoje - jak uvařit čaj, udělat šťávu
- zná smysl a význam pitného režimu
- během dne má k dispozici dostatečné množství tekutin (1,5 - 2 litry)
- schopnost uvařit čaj

Příklady vhodných otázek:

- Vaříte si sám?
- Dovází vám někdo jídlo?
- kdo a proč vám to jídlo dováží?
- Kde berete potraviny?
- Jdete si sám nakoupit?
- Můžete si nákup donést?
- Do kterého obchodu chodíte nejraději?
- Co budete mít dnes k obědu?
- Co rád jíte?
- Jak si to připravíte?
- Máte k tomu veškeré potraviny?
- Z čeho děláte vy... (určité jídlo)
- Kde jste koupil tahle krásná jablka?
- Jíte pravidelně?
- Co jste dnes jedl?
- Co jste měl dnes dobrého?
- Pijete ráno kávu nebo čaj?

Příklady nevhodných otázek:

- Vidím, že to nezvládnete
- Jste schopen x neschopen
- Umíte to?
- To zvládnete, že jo?
- Heleďte, tak mi to ukažte (dávat úkoly)
- A jste si opravdu jistý?!
- Vy jste asi bohatý...
- Vy máte asi malý důchod
- Tohle bych teda jíst nemohl/a

***Nedělat soudy a nekritizovat
Nevnucovat svůj styl života***

Způsob zjišťování nespočívá jen v kladení vhodných otázek, ale také ve vytváření vhodných příležitostí a situací, při kterých může sociální pracovník některé schopnosti zájemce/klienta zjistit. Používáme citlivě, pouze v případě, že vytvoření takové situace bude pro klienta citlivější, než přímá otázka, např. podáme klientovi nápoj a zjistíme, zda potřebuje podporu v oblasti jemné motoriky.

Kazuistika č. 1: Oblast stravování
Stručný popis nepříznivé situace klientky:

Klientce je 50 let, žije v pobytové službě již 22 let. Je omezena ve způsobilosti k právním úkonům, funkci opatrovnice zastává její matka. Matku často a pravidelně navštěvuje, tráví u ní některé víkendy a čas zimní i letní dovolené.

Klientka by si velmi přála využívat služeb chráněného bydlení, s tímto plánem ale nesouhlasí její opatrovnice. Klientka byla informovaná o možnosti jednat o navrácení způsobilosti k právním úkonům nebo žádat o změnu opatrovníka. Vzhledem k tomu, že jí velmi záleží na vztahu k matce, nechce tyto možnosti v současné době využít.

Způsoby zjišťování schopností klientky:

Klientka komunikuje verbálně, vyjadřuje se srozumitelně. Ráda si povídá a dle zkušeností ze zařízení, nemá problémy se lhaním a vymýšlením. Mezi klientkou a dotazující je domluveno vzájemné tykání.

Rozhovor proběhl v kanceláři sociální pracovnice v přátelské atmosféře při pití kávy. Klientce bylo vysvětleno, za jakým účelem rozhovor probíhá, to, že její odpovědi budou během rozhovoru zaznamenávány formou poznámek a celý rozhovor později zpracován na počítači. Klientka s tímto postupem souhlasila a ráda přijala nabídku, že obdrží kopii zpracovaného šetření.

Sociální pracovnice kladla otázky postupně z jednotlivých výše uvedených oblastí. V oblasti přípravy stravy se ptala zejména, jak vše probíhá, když klientka pobývá doma u matky, vzhledem k tomu, že zde má větší možnost zúčastnit se přípravy stravy, než v zařízení. Nejprve využívala otevřené otázky a věty typu: Pověď mi o tom. Jak to děláš doma? Co ráda jíš? A co k přípravě tohoto jídla potřebuješ nakoupit? Kam chodíš v X. nakupovat? Teprve pro doplnění a ujasnění použila sociální pracovnice výjimečně některé uzavřené otázky, např.: Chtěla by ses to naučit?

Pro závěrečné hodnocení využila sociální pracovnice níže uvedenou tabulku.

Způsoby hodnocení potřeb klientky v oblasti stravování:

Stupeň závislosti na pomoci jiné fyzické osoby	Oblast přípravy stravy	Oblast porcování a přijímání stravy	Oblast dodržování pitného režimu
Lehká závislost na pomoci jiné fyzické osoby	Potřebuje částečnou podporu. Samostatně zvládne např. nakrájet potraviny, ohřát si jídlo, namazat pečivo, nakoupit některé potraviny. Podporu potřebuje např. s uvařením jídla, s výběrem a nákupem některých potravin, s používáním některých spotřebičů.	Zvládne zcela samostatně nebo s malou podporou, např. při porcování masa.	Zvládne samostatně nebo s malou podporou.
Středně těžká závislost na pomoci jiné fyzické osoby	Potřebuje částečnou podporu. Samostatně dokáže např. nakoupit základní potraviny v blízkém obchodě, obstarat některé pomocné práce při vaření.	Zvládne samostatně nebo s menší podporou např. při porcování jídla nebo při úklidu nádobí a stolu po jídle.	Zvládá s částečnou podporou např. při obstarávání nápoje nebo při dodržování pitného režimu.
Těžká závislost na pomoci jiné fyzické osoby	Potřebuje z větší části nebo plně podporu. Samostatně dokáže např. uskladnit některé potraviny, zamíchat jídlo, připravit nádobí na stůl apod.	Potřebuje často podporu při porcování jídla, úklidu nádobí a stolu po jídle.	Potřebuje podporu při obstarávání nápojů a při dodržování pitného režimu. Některé nápoje potřebuje nalít a naservírovat.
Úplná závislost na pomoci jiné fyzické osoby	Potřebuje plnou podporu.	Potřebuje plnou podporu.	Potřebuje plnou podporu.

Rozhovor s klientkou:

Ad 1)

- Umí naplánovat jídelníček na celý den, např. k snídani housku s máslem a mléko, k obědu zeleninovou polévku, maso a bramborovou kaši, k večeři chleba s máslem a šunkou. Uvedla, že hned ráno by si zašla nakoupit potraviny na celý den. Nakupovala by ve známém obchodě, do kterého je zvyklá chodit s matkou. Zatím nakupuje

samostatně pouze v malém obchodě v zařízení, kde si koupí např. kávu, čaj, sušenky, hygienické potřeby apod.

- Hodnotu peněz částečně rozpozná. Na otázku kolik stojí máslo, odpověděla, že asi 20,- až 25,- Kč, maso pro ni na oběd asi 100,- Kč nebo spíš méně. Neví to úplně přesně.
- Uskladnit běžné potraviny dokáže samostatně. V Domově má ve svém pokoji vlastní ledničku. Ví, že máslo, jogurty, párky, salám, maso apod. patří do ledničky. Jmenovala správně i další potraviny, které by umístila do spíže.
- Samostatně si dokáže rozkrojit pečivo, ukrojit chleba, namazat ho. Umí si ohřát párky, připravit vajíčka, polévku ze sáčku a další jednoduchá jídla, ale potřebuje při jejich přípravě dohled nebo dopomoc, vzhledem k tomu, že samostatně nepoužívá sporák a při přípravě těchto jídel je nejistá. Potřebuje např. upozornit, že jídlo je potřeba osolit. Složitější jídla sama nevaří, ale ráda pomáhá matce, např. loupe brambory, čistí a krájí zeleninu, míchá suroviny apod. Přesné postupy při vaření nezná, nedokáže určit dobu potřebnou k vaření, jídlo samostatně nekontroluje, u některých jednodušších jídel zná přibližný postup přípravy. Ráda by se naučila víc, uměla samostatně ovládat sporák, ale matka si to nepřeje, bojí se o její bezpečnost. V zařízení nemá zájem účastnit se kroužku vaření, nechtěla nebo neuměla vysvětlit proč. Sdělila, že pokud by žila sama v bytě, přála by si, aby za ní někdo stál a díval se, jestli to dělá správně a říkal jí, jak je to dobře. Podotkla: „Ty mi rozumíš, jak to myslím, vid’?“
- Umí obsluhovat mikrovlnou troubu, ohřát si jídlo.
- Horké jídlo samostatně ze sporáku neodnáší, ale sdělila, že pokud by to bylo nutné, snad by to zvládla. Použila by utěrky, aby se nespálila, ale byla by raději, kdyby u ní někdo stál a díval se, zda to dělá dobře. Cítila by se bezpečněji.
- Jídlo servíruje samostatně, pozná přiměřenou porci. Na talíř dává jídlo sobě i matce.

Ad 2)

- Jídlo si sama nakrájí, používá příbor, samostatně se nají.
- Jí všechno, kromě smažených jídel, ty jí nedělají dobře. Pouze nemá příliš ráda bramboráky.
- Sama myje, utírá i uklízí nádobí, utírá stůl a kuchyňskou linku.

Ad 3)

- Umí si zcela samostatně obstarat nápoje. K snídani pije čaj, černou i bílou kávu, Caro nebo kakao. Teplé nápoje si dokáže připravit sama, používá rychlovarnou konvici.
- Při obědě pije vodu nebo výjimečně pivo (uvedla, že asi jednou za měsíc).
- Každý den po obědě si uvaří rozpustnou kávu s mlékem a cukrem. Někdy si k ní dá něco sladkého.
- V průběhu dne se nyní naučila pít studenou vodu z vodovodu. Džusy ani limonády jí nechutnají, zdají se jí moc sladké.
- Ke slavnostním večeřím, např. o Vánocích, je zvyklá pít bílé víno nebo šampaňské. Jiný alkohol nemá ráda.
- Pokud se zapomene napít, objeví se pocit žízně. Zná význam pitného režimu, ví, že je i pro ni, vzhledem k jejímu zdravotnímu stavu, důležité pít. Mezi hlavními jídly se jedná většinou o obyčejnou vodu.
- V oblasti pitného režimu je zcela samostatná, pouze potřebuje pomoc s otevřením lahví. Uvedla, že má malou sílu a sama často otevřít nedokáže.

Na závěr rozhovoru klientka řekla: „S tebou se tak krásně povídá. Jako s Míšou (její klíčová pracovnice). Takový klid je tu, vid’? Taky to máš ráda?“

Závěr – vyhodnocení rozhovoru:

Závěr – stupeň závislosti na pomoci jiné fyzické osoby	Oblast přípravy stravy	Oblast porcování a přijímání stravy	Oblast dodržování pitného režimu
Lehká závislost na pomoci jiné fyzické osoby	Potřebuje dopomoc s nákupem některých potravin (např. výběr masa), s přípravou většiny teplých jídel, s manipulací se sporákem a nádobami s horkým jídlem.	Zvládá zcela samostatně.	Zvládá zcela samostatně, pouze potřebuje výjimečně drobnou dopomoc při otvírání lahví s nápoji.

Klientka je lehce závislá na pomoci jiné fyzické osoby. Některá omezení jsou dána prostředím, ve kterém žije. V jejích možnostech je pravděpodobně získat další dovednosti v oblasti přípravy stravy. Ke zvýšení samostatnosti by mohlo dojít, pokud by využívala např. služby chráněného bydlení, jak je jejím přáním.

Zapsala: Bc. Alena Kovandová, sociální pracovnice

2.2. Význam hygieny v životě člověka

Hygienu můžeme vnímat jako soubor pravidel a postupů sloužících k podpoře a ochraně zdraví. V užším pojetí se jedná o **udržování osobní čistoty** - tím si člověk udržuje **zdraví** a chrání se před nemocemi.

Hygienu patří mezi **základní biologické potřeby**:

- vytváří se od nejtělejšího věku
- je to výchozí, základní předpoklad pro **pocit osobní pohody**

U různých lidí je **potřeba hygieny vyjádřena různě**

- standard má každý nastaven jinak - proto i psychická odezva neuspokojení potřeby bude u každého jiná

Význam pro zdraví:

- Hygienická péče podporuje čistotu těla
- Brání vzniku infekcí a komplikací
- Udržuje čistou kůži

Hygienu má však pro většinu lidí i psychickou odezvu, znamená navození pozitivních emocí, pocitu spokojenosti, napomáhá relaxaci a uvolnění.

Ve společenském prostředí je udržování čistoty a hygieny předpokladem pozitivních meziosobních vztahů a vytváření příjemného prostředí.

Vztah k hygieně těla může být vyjádřením duševního rozpoložení, duševních vlastností, společenského postavení – je to **součást image člověka**.

Co zjišťujeme v oblasti hygieny?

- vydrží stát v koupelně
- zvedne ruce nad hlavu (hybnost končetin)
- vykoná ranní a večerní hygienu - obličej, uši, chrup
- vstane z lůžka (jakým způsobem)

- vykoná potřeby na toaletě - uvědomuje si potřebu, udělá hygienu po potřebě, potřebuje pomoc při usedání a zvednutí
- celková koupel (vana, sprcha, potřeba kompenzačních pomůcek, mytí, umyje si vlasy, utře se, péče o nehty na rukách a nohách)
- péče o kůži (prevence opruzenin, mazání krémem, mastí)
- vydrží v sedu
- přemísťování předmětů - donese si hygienické potřeby, oblečení, ručník, péče o čistotu prádla
- zvyklosti a frekvence jednotlivých hygienických úkonů.

Kazuistika č. 2- Oblast stravování a osobní hygieny

Klientce je 85 let, v domově pro seniory je od roku 2011. Bydlela na vesnici, kde pečovatelská služba nepůsobí, ačkoliv klientka by jí ráda využívala k doprovodům, donáše stravy, nákupům, úklidu. S tímto jí pomáhal syn. K pohybu používala francouzské hole a mechanický vozík, na kterém se v malém bytě dokázala sama pohybovat, otáčet apod. Chůze jí činila obtíže, bolesti, prodělala opakované operace.

Potřeby jsem zjišťovala rozhovorem s klientkou. Klientka na otázky ochotně odpovídala, je komunikativní, orientována. Je ráda, že ještě některé úkony zvládne sama, bez pomoci. Má ráda společnost, četbu, ruční práce.

Zajištění chůze a pohybu bez i s použitím kompenzačních pomůcek

Klientka vstává z postele sama. Postel má vyvýšenou, aby se jí lépe vstávalo. Večer sama také ulehá do postele.

Klientka chodí o francouzských holích po pokoji.

Po domově a mimo něj využívá doprovodu pečovatelů na mechanickém vozíku.

Chůze jí činí již větší obtíže, chodí pomalu.

Doma si dojde pomalu k židli či k seniorskému křeslu, které využívá. Dokáže sedět sama bez podpory.

Zvláště levá kyčel jí již bolí, proto jí dělá obtíže nazouti si levou botu, ale používá k tomuto kompenzační pomůcku. Má obavy, že bude ležet, proto se velmi snaží sama se obsloužit.

Stát vydrží určitý čas, dle potřeby např. u kuchyňské linky apod.

Předměty si dokáže podat sama a uložit na své místo (v přiměřené výšce). Sama si i provede drobný úklid.

Stlaní postele provádí pečovatelé.

Způsob stravování

Klientka odebírá snídaně, obědy. Snídaně jí pečovatelé nosí na pokoj, jelikož klientka si ráda pospí, cca do 7 hod. Na obědy je dovážena do jídelny na mechanickém vozíku. V jídelně si u jídelního stolu přeseď na židli. Jídlo jí donesou pečovatelé k jídelnímu stolu. Stravu si sama nakrájí, jí příborem.

Sama si uvaří večeře, rychlá jídla, má ráda saláty, omáčky. Ví, jaké suroviny jsou k tomuto potřeba. Ty jí nakoupí pečovatelé nebo jí zavezou na vozíku do obchodu. Na pokoji má indukční vařič, který umí ovládat.

K ohřívání stravy sama používá mikrovlnnou troubu.

Způsob přijímání tekutin

Klientka dodržuje pitný režim, ví, že musí hodně pít. Ráda pije čistou vodu z kohoutku, kterou si sama natočí do skleničky. Jak sama říká „na tyto léky musím hodně pít“. Ráno má ráda čaj, odpoledne bílou kávu a večer opět čaj. Sama si je uvaří, používá rychlovarnou konvici.

Pokud se jede na výlet, připraví si sebou malou pet láhev s vodou.

Použití toalety

Na toaletu si dojde sama na pokoji.

Pokud je klientka mimo pokoj, personál jí odveze na vozíku k toaletě.

Používá vložky přes den i v noci kvůli slabému úniku moči.

Péče o osobní hygienu

Klientka zvládá běžnou hygienu sama, ráno si připraví umyvadlo- lavor, který má na pokoji. Sama si napustí vodu, připraví žínku apod. Večer jí pečovatelé myjí nohy.

Koupání probíhá v centrální koupelně. Zde si klientka sama umyje horní část těla, dopomoc potřebuje s umytím hlavy a dolní části těla a omytím a osušením zad.

V současné době je klientce poskytována dostatečná podpora podle jejich skutečných potřeb, další přehodnocení potřeb proběhne nejpozději za 3 měsíce.

Zapsala: Hana Jelínková, sociální pracovnice

2.3. Základní fyziologické potřeby

Vyprazdňování je fyziologickou funkcí organismu, je to základní **biologická potřeba člověka**, vylučování odpadových produktů z těla je **základním předpokladem zdraví, protože zajišťuje rovnováhu organismu** (pokud je tato potřeba uspokojována pravidelně a přiměřeně).

Toto téma je často **tabuizováno**. Vlivem společenské konvence je vyprazdňování považováno za akt velice neestetický až odporný. Vyprazdňování zasahuje **intimní sféru člověka** a lidé mají o této oblasti zábrany mluvit. Z uvedených důvodů je třeba k tomuto tématu **přístupovat diskrétně, citlivě, s respektem** - vyžaduje to profesionální přístup, zachování intimity, např. nehovoříme o tomto tématu před dalšími lidmi v místnosti, před příbuznými apod.

Vyprazdňování v soukromí je obecným pravidlem a zvyklostí ve všech kulturách - negativní emocionální stavy spojené s narušením soukromí a intimity člověka vznikají u klientů, kteří jsou nuceni se vyprazdňovat na lůžku.

Dostatečné vyprázdnění navozuje **pocity libosti a spokojenosti**, nedostatečné uspokojení nebo neuspokojení této potřeby je provázáno somatickými obtížemi - **bolestí, nadýmáním, pocity plnosti...**

Neuspokojení potřeby má negativní psychické odezvy a projevy: **napětí, nervozita, špatná nálada, úzkosti, strach apod.** Vyprazdňování je ovlivněno věkem, příjmem jídla a pití, aktivitou a pohybem, nemocemi, zdravotním postižením, chirurgickými výkony, osobnostními vlastnostmi (emoc. labilita x stabilita, stres, úzkost).

Úroveň sebezpečí a soběstačnosti klienta v oblasti vyprazdňování vychází z možnosti samostatně se pohybovat - mobilní člověk dokáže dojít/dojet na toaletu, svléknout se, obléknout se. Pokud mají klienti zachovaný reflex vyprazdňování, je třeba ho co nejdéle udržovat – nenabízet pleny, cévku, ale podporovat dostatečně člověka v používání WC.

2.4. Orientace

Člověk se orientuje pomocí sluchu, pomocí zraku, pomocí psychických funkcí (pozornost, paměť, vnímání, vědomí, myšlení, představivost, řeč, apod.).

Význam pro kvalitu života:

- pomocí kognitivních procesů člověk poznává své okolí, rozlišuje známé a neznámé podněty nebo situace a podle toho se orientuje
- pomocí nich organizujeme informace - pomáhá člověku, aby se dokonaleji přizpůsobil prostředí
- můžeme se rozhodnout, jak budeme reagovat
- člověk se adaptuje na prostředí a může ho ovlivňovat vzhledem ke svým potřebám

Schopnost orientace se prolíná do dalších oblastí života člověka, a to do mobility, péče o domácnost, ovlivňuje všechny ostatní stránky osobnosti: finanční, sociální, fyzickou.

Poruchy v oblasti orientace znamenají často rizika pro zdraví osoby i její okolí.

Sociální orientaci získává člověk životní zkušeností, schopnost sociální orientace ovlivňuje prostředí a podmínky, ve kterých člověk žil a žije.

Sociální orientace souvisí úzce s komunikací, schopnost komunikace ovlivňuje sociální orientaci a naopak.

Příklady vhodných otázek:

- Potřebuji si zapsat vaši adresu, jaká je?
- Jezdíte, chodíte za synem (k lékaři), jakým dopravním prostředkem nebo jak?
- Víte, kde je v domově jídelna, WC, pokoj, patro?
- Když vyřizujete své záležitosti, kam jdete?
- Který den je v týdnu, je ještě dopoledne...
- Vidíte na hodiny, nevíte, kolikátého je...
- Kolik je let vašemu synovi?
- Jak dlouho tady bydlíte (domě, bytě)?
- Po delším rozhovoru, až člověka víc poznáme
- Kdo to je na té fotografii?
- Víte, kdo za vámi chodí? (Pošťáčka, dcera, ošetřovatelka)
- Pamatujete si mě?
- Víte, kde teď jste? (nemocnice, LDN, sociální lůžko)
- Máte představu, jak tohle řešit?
- Vy jste vdova? Pobíráte starobní nebo vdovecký důchod?
- Kdo tady s vámi bydlí?
- Kde máte utěrky?

Nehodnotíme negativně ani pozitivně, nekritizujeme

Zvláště u lidí s poruchou orientace je důležité vytvoření příjemného prostředí a příjemné, vstřícné vystupování, umět se napojit na klienta, přiměřeně na něj reagovat.

2.5. Komunikace

Význam pro kvalitu života:

Komunikační schopnosti patří k nejdůležitějším lidským schopnostem, bez komunikace se nelze obejít. Komunikování slouží k vytváření, udržování a pěstování mezilidských vztahů. Pomocí komunikace něco spojujeme, slučujeme, předáváme a sdílíme. Komunikace umožňuje sociální začlenění. Podpora v komunikaci je nesmírně důležitá, musíme mít však na paměti, že klient by se měl umět domluvit nejen s pečujícím personálem, ale také s lidmi ve svém okolí, v obchodě, v autobusu apod. Alternativní komunikace, pokud chceme hovořit o sociálním začleňování, musí být orientována i tímto směrem.

Vhodné otázky

Nevhodné otázky

<p>Máte spolubydlící? Máte přátele? Navštěvuje vás někdo? O čem mluvíte? Co vás zajímá? Chodíte na volnočasové aktivity? O čem si tam povídáte? Rozumíte mi, co říkám? Mám mluvit nahlas? Mám mluvit pomaleji? Používáte naslouchadlo? Píšete rád dopisy? Píše vám někdo? Potřebujete brýle? Telefonujete s přáteli/rodinou?</p>	<p>Neměli bychom obecně pokládat otázky, které mohou klienta zranit nebo rozrušit, např.:</p> <p>Vy neslyšíte, že ano? Vy jste asi dost nahluchlý, že? A proč za vámi nechťejí chodit děti?</p>
--	---

***Otevřené otázky** – zjistíme víc informací*

***Uzavřené otázky** – v případě nespolupráce,
v případě nespolupráce, v případě citlivého tématu*

Kazuistika č. 3: Oblast sebeobsluhy

Ukázka ze zápisu z návštěvy sociální pracovnice u zájemkyně o službu v Domově pro seniory v léčebně pro dlouhodobě nemocné.

.....zeptala jsem se, jestli byla zvyklá chodit ke kadeřnici, také nám s úsměvem přikyvovala. Poznala jsem, že má ráda upravené vlasy, protože si stále zdravou rukou vlasy upravovala. Vysvětlila jsem jí, že i v našem zařízení máme vybavené kadeřnictví a pravidelně k nám kadeřnice dochází, úpravy vlasů jsou cenově velice dostupné. Klientka se během krátké

chvíle proměnila ve velice příjemnou paní. Velké obavy ze špatné nálady zájemkyně na začátku šetření zmizely. Na dotaz, jak je to vůbec s jejím oblékáním a hygienou mávla rukou, výraz tváře se podstatně změnil. Byla smutná. Z toho bylo patrné, že péče není podle jejích představ. Rukou si sáhla na noční košili, podívala se na nás a smutně vzdychla. Na dotaz, jestli by se ráda oblékla jinak například, kalhoty a halenku, opět nadšeně přikývla. Ukazovala na mé kalhoty, ty byly zřejmě jejím oblíbeným oblečením. Vysvětlily jsme jí, jak je to s péčí v našem Domově. Není žádnou překážkou, aby chodila oblékaná podle svých představ a přání. Ošetřující personál jí ochotně pomůže, při oblékání, výběru oblečení dle přání, pomohou při problém s různým zapínáním, doplnění chybějícího oblečení a podobně.

Milé bylo, když jsem jí vysvětlovala, jak to probíhá při různých kulturních akcích v našem Domově, jak se naše klientky snaží být pěkně upravené a společensky oblečené, ukázala zdravou rukou na skříň, a tím nám sdělila, že má spoustu oblečení.

Myslím si, že i za poměrně krátkou dobu, kterou jsme na šetření měly, jsme spolu navázaly přátelský vztah. Klientka, i přesto, že má výrazně zhoršenou slovní komunikaci, (jednoslabičné odpovědi) nám sdělila hodně důležitých věcí a v podstatě jsme se od ní dozvěděly spoustu cenných informací, pro určení posouzení stupně závislosti v péči o její osobu.

Zapsala: Světlana Brychtová, sociální pracovnice

2.6. Oblékání a obouvání

Oblékání (móda) je odrazem historické epochy a kultury, dnes dominuje módnost, účelnost. Oblečení je součástí image člověka, ale plní i ochrannou funkci. Je součástí sebepojetí a zdrojem stylizace sebe sama, může vyjadřovat mnoho o vztahu člověka k sobě samému. Další významy oblékání:

- ochrana před zimou
- vyjádření nálady
- společenský statut
- sebehodnocení, sebereflexe svých schopností
- pocit jistoty - oblíbené oblečení
- stigmatizace oblečením x střety zájmů

Pozorováním zjišťujeme především první dojem např.

- a. čisté / špinavé, vhodné pro denní dobu
- b. oblečení na věšáku, v botníku.

Úroveň oblékání může být velmi individuální, nemusí a může souviset s poruchou orientace.

Vhodné otázky

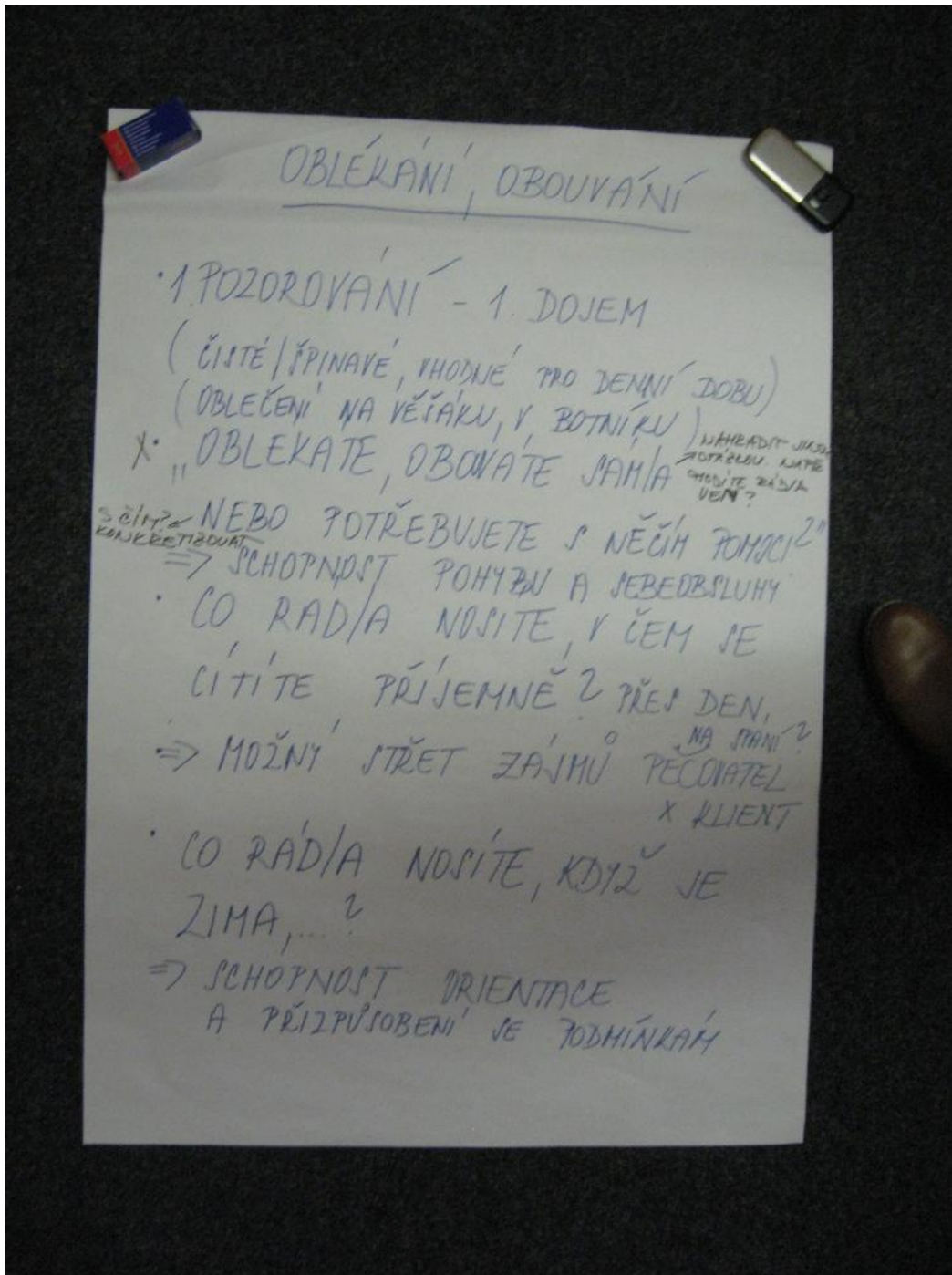
Chodíte rád/a ven?

S čím potřebujete pomoci? (konkretizovat) - schopnost pohybu a sebeobsluhy

Co rád/a nosíte, v čem se cítíte příjemně? Přes den, na spaní? - možný střet zájmů pečovatel x klient

Co rád/a nosíte, když je zima,...? (zároveň můžeme zjistit potřebu podpory v orientaci a přizpůsobení se podmínkám)

Obr. č. 3 - Na co se zaměřujeme při mapování oblasti oblékání a obouvání - ukázka práce účastníků vzdělávání

2.7. Péče o zdraví

Sledované pod-úkony:

- Dodržování stanoveného léčebného režimu
- Ošetřovatelská opatření

Život a zdraví představují pro člověka ty nejcennější hodnoty. Co považujeme v oblasti péče o zdraví za důležité:

- podporovat a upevňovat zdraví
- podílet se na navrácení zdraví
- zmírňovat utrpení nemocného člověka
- udržet / zlepšit zdravotní stav
- prevence ohrožení zdraví
- cesta k navázání důvěry, kontaktu
- oblast zdraví ovlivňuje výši PnP
- vedlejší účinky léků

V oblasti zdraví se dotazujeme na:

- dodržení léčebného režimu
  - léky
  - úkony (ošetření)
  - docházka k odborníkům
  - diety, pitný režim
- ošetření běžných událostí
  - poranění
  - zavolat si pomoc
- jak je pomoc organizovaná a co pomáhá:
  - dávkovač denní, týdenní
  - telefon rodinnému příslušníkovi
  - pero na aplikaci inzulínu
  - přístroje (glykemie, krevní tlak)
  - soused odveze autem
  - domluva návštěvy zdravotníků (lékař), peč. služby, rodiny

Vhodné otázky:

Jak se cítíte?

Co vám pomáhá?

Na co jaké léky jsou?

Berete je sám? Rozeznáváte je?

Postupy - jako při jiné komunikaci - takt, respekt, bez kritiky a hodnocení

2.8. Osobní aktivity

Osobní aktivity nejlépe zjišťujeme dotazy na průběh běžného nebo ideálně prožitého dne a týdne. Je důležité ověřovat, které aktivity člověk skutečně zná, dělal je a v současné situaci má k takovým aktivitám omezený přístup a které aktivity si člověk myslí, že by je už nezvládl. Tady je namístě nabídnout přiměřenou podporu. Ke zjištění zájmů a oblíbených aktivit mohou pomoci otázky na původní profesi, rozhovor o dřívějších zájmech, koníčcích nebo plánech klienta.

Při mapování osobních aktivit člověka zjišťujeme, zda potřebuje podporu v naplánování a realizaci denních činností a oblíbených aktivit. Jedná se o vhodné uspořádání veškeré denní činnosti, ale i stravovacích zvyklostí, pitného režimu, odpočinku a regenerace nebo trávení volného času.

Vhodné otázky:

Jak vypadá váš běžný den?
V kolik hodin nejráději vstáváte, uléháte, obědváte?
Co rád/a děláte? Co Vám dělá radost?
Kde jste pracoval/a před důchodem?
Máte rád/a společnost?
Chodíte na nákupy? K holiči?
Máte rád/a procházky, výlety?
S rodinou se stýkáte?
Máte rád/a svátky vánoční, Velikonoce?

Nehodnotíme, nesoudíme, ve službě pravidelně přehodnocujeme!

2.9. Péče o domácnost

Péče o domácnost znamená širokou škálu různých činností a aktivit. Částečně můžeme využít postupů uvedených v kapitole 2. 1.

Domácí prostředí je spojeno s pocitem jistoty, bezpečí a soukromí. Je potřeba si uvědomit, že pokud vstupujeme do pomoci v domácnosti, vstupujeme především do intimních sfér člověka. Domácnost bývá spojena se sebereflexí role ženy, ale ne pro všechny ženy musí nutně znamenat domácí práce oblíbenou a nezbytnou činnost. Podpora nezávislosti a samostatnosti v péči o domácnost by měla vycházet ze zmapování skutečných potřeb, neměla by být zacílena na nabídku komplexních produktů (úklid, donáška obědů). Úkolem sociální služby je podporovat člověka v tom, aby si dokázal s dopomocí připravit jídlo, pokud si to přeje nebo si s dopomocí zvládnout úklid domácnosti, především intimních zón.

Vhodné otázky:

Žijete tu sám/sama?
Chodí vám někdo s něčím pomoci?

Co byste si sama ráda uvařila?
 Nakupujete si např. potraviny?
 Vybíráte si ráda nové oblečení?
 Který je váš oblíbený obchod?
 Máte nějakou oblíbenou kavárnu, cukrárnu?
 Ráda si něco upečete?
 Pračku máte v koupelně nebo v kuchyni? Je v domě prádelna?
 Kdy vám chodí složenky?
 Chodíte s nimi na poštu nebo je platíte přes účet?
 Máte tu krásně uklizeno. To vy nebo vám pomáhá peč. služba? a popř. s čím?

Kazuistika č. 4: Oblast orientace, péče o zdraví, domácnost

Klientka A. B. 75 let, po kolapsu se dostala do nemocnice, příbuzní vyzvedli žádost, protože paní podle jejich mínění nemůže být sama. Odmítá pečovatelskou službu, prohlašuje, že pojedje do lázní a nepotřebuje ani obědy. Přitom podle lékařů byla vyhladovělá a kolaps zavinil nedostatek tekutin. Omdlela při zamykání bytu.

1. Orientace

Vzhledem k tomu, že případné přijetí do domova pro seniory je podmíněno především souhlasem žadatele, navštívila jsem s kolegyní paní A. B. již v nemocnici. Nevěděla, proč byla přijata. Cítila se dobře, měla pouze bolavou kyčel, na které prý má modřinu a neví, proč. Přítomná dcera matce vysvětlila, že zřejmě nejedla a nepila, omdlela a zřejmě se uhodila. Našel ji soused. Paní si vzpomněla, že jí soused pomáhá hodně věcí vyřizovat, protože se jí pletou některé složenky, tak aby měla všechno v pořádku.

Při dotazu, co platí složenkami, si nebyla jistá. Možná byt, možná telefon. Potom vyčetla dceři, že ji nechává v nemocnici zbytečně dlouho. Nechtěla věřit, že za ní dcera byla především, což jí dokázala datem u podpisu žádosti. Paní se nad důkazem zamračila a zapochybovala, zda jde opravdu o její podpis. V tu chvíli šla kolem spolupacientka z jejího pokoje, náhodou zaslechla její komentář a paní ujistila, že opravdu návštěvu měla. Za zády paní A. B. udělala velmi soucitný obličej a vrtěla hlavou.

Otázkami na den (kdy bude velká vizita, za dva dny vás pustí, to bude...) jsem si ověřila, že se paní neorientuje v čase, tedy ve dnech v týdnu, datu ani v událostech. Střídala vyprávění o tom, že ji přivezli včera a jestli dcera zase přijde až po tolika dnech.

Zaujalo mne, že se dobře vyznala na oddělení, ale spontánně mi pověděla, že v nemocnici kdysi pracovala. Když jsme se vracely na její pokoj a vedla nás, zamířila na sesternu, kde ji sestra poslala se slovy: „Nic nepotřebujeme, běžte si vedle na pokoj, paní B.“, na její pokoj. Tam se rozhlédla, všechny postele byly obsazené, takže se po malém zaváhání otočila k prázdné posteli a „nenápadně“ si před usednutím na lůžko přečetla jmenovku, nalepenou na dolním čele.

Paní byla přesvědčená, že své záležitosti zvládá všechny sama, ale dcera ji upozornila, že nedávno ztratila doklady. Paní se vehementně bránila, že sice na policii ztrátu nahlásila, ale potom občanku našla. Dotazem na matriku jsem zjistila, že během čtvrt roku jí byl nový průkaz vystaven již dvakrát a jednou bylo vydání zastaveno, když přišla vrátit náhradní doklad s tím, že průkaz má.

Na policii prý již několikrát nahlásila ztrátu kabelky a podobně, ale když s ní hlídka přijela domů, našla v zabouchnutém bytě všechno – soused má k dispozici náhradní klíče.

Dcera z doslechu věděla, že matka odmítla obědy od pečovatelské služby a že již nejméně tři poslední roky nikam necestovala, i když předtím měla hodně přátel a jezdila na výlety, do lázní a podobně.

2. Péče o domácnost

Během jednání o přijetí si dcera matku vzala k sobě. Paní mi chtěla předvést, že do domova nastoupit vlastně nepotřebuje, protože má všechno ve vzorném pořádku.

Byt byl velmi pečlivě uklizený, všechno se blýskalo čistotou. Květiny byly povadlé. Paní B. si stěžovala, že jim panelák asi nesvědčí, protože jí usychají často. V lednici bylo potravin málo, paní B. prý nakupuje soused, protože ví, kde je to levnější. Na kuchyňské lince nebyl ani hrneček. Ve spíži bylo poměrně málo zásob, žádné úplné, nenačaté balení mouky, těstovin nebo jiných surovin. Konzervy na první pohled žádné.

Paní B. sebrala několik uschlých listů a květů, chtěla je vyhodit do odpadkového koše, ale s překvapením zjistila, že v něm něco shnilo, byl do poloviny plný zbytků potravin. Nechápala, že koš nevynesla, než jela do těch lázní. (Zkolabovala, když vyšla s kabelkou z bytu, pokud víme, žádné lázně zařízené neměla.)

Soused přišel a řekl nám, že paní B. často pomáhá (s dcerou se pohádala před třemi lety, ale nyní jí dcera přispěchala na pomoc, když ji zavolal). Kupuje jí hlavně ovoce, zeleninu, minerálky. Paní si hned ráno kupuje rohlíky a drobnosti, tak půlku igelitky, snad denně, určitě několikrát týdně. Sdělil nám, že paní má účet v bance, poštou jí chodí jen složenka na mobil, který ale ztratila. Jenže má smlouvu ještě asi na rok, takže musí platit dál. Někdy paní jde do banky sama, ale většinou se vrací bez vyzvednutých peněz, lidé mu už řekli, že si je od ní „půjčují“ hned u banky „známé firmy“.

Sdělil nám také, že paní je hodná, se všemi v domě vychází dobře. Někdy zapomene, že má úklid hlavního vchodu, takže ji upozorní, ale na patře vytírá schody včas.

O tom, že paní B. odmítla vpustit do domu pečovatelku s obědem, pouze slyšel od dalších sousedů, pamatuje, že tuto službu paní B. asi dva měsíce využívala.

Dotazem na pečovatelskou službu bylo zjištěno, že paní B. se chovala „divně“, byla prý náladová, ale pečovatelka ji přesvědčila, aby si oběd převzala. Podruhé pečovatelce na místě sdělila, že žádné obědy nechce a jede do lázní.

3. Co mi pomáhalo?

Pomáhala mi otevřenost okolí žadatelky. Dcera otevřeně přiznala neshody s matkou, která byly vždy velmi rezoltní, ale přitom velmi obětavá vůči každému, kdo byl v potížích. Když o všem, co se odehrálo, přemýšlela, zpětně ji napadlo, že ji matka možná spíš odehнала, než se doopravdy pohádala. Pravděpodobně zapomínala už před třemi roky a vinila dceru, že si vymýšlí. Byla ochotna matce pomoci, ale nevěděla, nakolik to zvládne.

Soused považoval paní B. za svéráznou a trochu zapomnětlivou asi jako je profesor z vtípů. Byl ale vyděšený jejím kolapsem a proto ochotně odpovídal ve snaze situaci paní B. pomoci vyřešit.

Úřednice z matriky byla velmi ochotná, paní B. znala z dětství, ze svého sousedství. Udivovalo ji, jaké má potíže s doklady.

Pomáhaly mi drobné události, které jsem mohla na základě předchozí zkušenosti a díky postřehu přítomné kolegyně (střídalý jsme se v komunikaci při šetření v nemocnici) vyhodnotit.

Pomáhalo mi prostředí malého města, kde si lidé všimnou mnoha detailů, i když si je nedají do souvislostí.

Pomáhaly mi zkušenosti ostatních kolegyně a postupy při komunikaci, probrané při seminářích.

4. Co bych potřebovala?

Potřebovala bych možnost nabídnout paní službu, která by jí pomohla zůstat doma, nějak zaplnila její čas. Pečovatelská služba v tehdejší rozsahu, dcera a možnosti její rodiny, soused, vyděšený kolapsem a unavený rostoucí závislostí stárnoucí paní, již nedovedli samostatně ani společně pomoci v potřebné míře.

Zapsala: Hana Mudrová, sociální pracovnice

3. Pomůcky, které nám mohou pomoci

Účastníci vzdělávání potvrdili, že i když neexistuje žádná oficiální metodika pro posuzování potřebné podpory uživatelů, hodně jim pomáhá, když mají v konkrétním zařízení zpracované vlastní postupy (viz Kazuistika č. 1). Vhodnou pomůckou může být např. Dotazník posuzování míry nezbytné podpory uživatele, který pro účely projektu Podpora transformace sociálních služeb zveřejnilo jako součást Doporučeného postupu č. 1/2010 MPSV (<http://www.mpsv.cz/cs/8496>). Podle tohoto dotazníku byla zpracována i následující kazuistika:

Pro sociální služby, jejichž cílovou skupinou jsou děti, existuje řada užitečných pomůcek zpracovaných organizací LUMOS. Pro ilustraci uvádíme jeden z jejich dotazníků v příloze č. 3 tohoto materiálu. Více informací či materiálů v aktuálních verzích můžete získat přímo u zástupců organizace LUMOS (Mgr. Jindřich Racek, Jindrich.Racek@lumos.org.uk).

Kazuistika č. 5:

Zmapování a vyhodnocení potřeby v oblasti komunikace a osobní aktivity.

Zdroj informací: Mapování potřebné míry podpory u p. P. je výsledkem týmové spolupráce (klíčový pracovník, asistentka ze školy, sociální pracovnice, zdravotní a rehabilitační pracovník, ostatní pracovníci Domova, rodinný příslušník, řidič auta).

Pan P. je 24 letý mladý muž. Důsledkem svého postižení potřebuje podporu v některých svých schopnostech. Do Domova nastoupil v roce 2010, do té doby byl od mala v ústavní výchově v jiném městě. Denně dojíždí do Speciální školy. Ve škole je velmi oblíbený, ochotně spolupracuje a dělá všem lidem, kteří ho znají a mají rádi radost. Potřebuje zajistit aktivity, které vyplní jeho režim dne a podporu, kterou dostává ze školy využívat dál pro rozvoj jeho schopností. Verbálně nekomunikuje, rozumí ale všemu co se mu říká, trpělivě naslouchá a dává najevo své emoce. Pomocí obrázků a určitých předmětů se pan P. učí dávat najevo své potřeby. Ve známém prostředí se orientuje dobře, v cizím pouze za doprovodu asistenta. Má rád jízdu autem, pokud vidí něco, co se mu líbí, dá to najevo úsměvem a tleskáním. V začleňování do společnosti, je nutné vždy zohledňovat jeho zdravotní a duševní schopnosti. Delší vycházky a větší fyzická námaha vede k jeho nepohodě. Přesto se pan P. zúčastňuje aktivit mimo Domov, které jsou krátkodobější a méně fyzicky náročné. Očividně mu prospívají a dělají radost. Naučil se tancovat, chutná mu pivo. Sám těžko navazuje sociální vztahy, vždy potřebuje mít nablízku člověka, který ho dobře zná a ke kterému má důvěru. Pan P. je v kontaktu se svojí rodinou, domů k matce sice nejedí, ale s pracovníci sociální služby, se kterou je s P. v příbuzenském poměru navštěvuje prarodiče. Pan P. potřebuje zachovat své stabilní rutiny dne, většinu zvládne pouze slovní podporou.

Pro zmapování potřeb byl použit doporučený postup MPSV 1/2010 pro stanovení míry nezbytné podpory uživatele na základě dotazníku A, B, B1, C:

1. KOMUNIKACE - 10 VMP (vysokou míru podpory)

Neumím s lidmi komunikovat bez úplné pomoci druhých, potřebuji pomoc někoho, kdo mě dobře zná a kdo umí využít můj způsob neverbální komunikace

2. OSOBNÍ UPLATNĚNÍ A SPOKOJENÝ ŽIVOT = 10 VMP (vysokou míru podpory)

- a) Potřebuji někoho, kdo pro mě vymyslí a zajistí volnočasové aktivity, a kdo se mnou při nich bude neustále přítomen
- b) Potřebuji hodně pomoci druhého člověka k chození do školy
- c) K jakémukoliv cestování nebo procházkám potřebuji po celou dobu pomoc druhého člověka. Jsem schopen spolu s ním využívat veřejnou dopravu.

Na základě souhrnného posouzení nezbytné míry podpory týmem je vyhodnocen pan P. jako uživatel naší služby, který potřebuje VMP (vysokou míru podpory) v rozsahu 17-24 hodin denně, aby mohl prožít spokojený život, srovnatelný se životem svých vrstevníků. V plánované změně (transformace zařízení) poskytování naší sociální služby bude pan P. bydlet v obci, kde má sociální vazby, dostupné návazné služby, v malém DOZP pro 12 uživatelů, ve skupinové domácnosti s dalšími pěti osobami, které buď zná od dětství, nebo mají podobné aktivity či potřeby, bude na jednolůžkovém pokoji, pro zajištění klidu a pohody.

Zapsala: Renata Strnadová, sociální pracovnice

V přílohách dále uvádíme některé další pomůcky, které používají pracovníci zařízení Karlovarského kraje.

Jako příklad dobré praxe uvádíme v příloze č. 3 formuláře Domova pro seniory „SKALKKA“ v Chebu, Metodiku jednání se zájemcem o službu a Metodiku individuálních plánů, které byly zpracovány pracovníky Domova pro osoby se zdravotním postižením „PRAMEN“ v Mnichově.

Závěrem

Tato příručka byla vytvořena nad rámec dohodnutých výstupů IP „Udržitelnost sítě sociálních služeb v Karlovarském kraji“, a to především s cílem přispět k dobré praxi sociálních pracovníků, kteří mapují potřebnou míru podpory zájemců o službu a uživatelů sociálních služeb. Text si nečiní ambice být metodickým návodem, manuálem, podle kterého by mohl pracovník krok za krokem postupovat při mapování potřeb zájemce/uživatele a měl by jistotu, že postupuje správně a že jeho vyhodnocení se bude shodovat s hodnocením pracovníků z jiných zařízení sociálních služeb nebo pracovníků z obecního úřadu.

Autoři si při sestavování tohoto textu kladli otázku, zda je vůbec možné takový manuál sestavit. Sociální práce je mnohotvará a mnohorozměrná disciplína, někteří autoři přirovnávají dokonce sociální práci k umění: „Sociální práce je uměním, které vyžaduje velikou škálu dovedností. Jde především o porozumění pro potřeby druhých a schopnost pomáhat lidem tak, aby se na naší pomoci nestali závislí, aby neztratili schopnost pomáhat si vlastními silami“³. Sociální pracovník pracuje s lidmi, kteří jsou v obtížné životní situaci. Každodenně se dostává do situací, které jsou pro něj nové, ve kterých musí na základě svých zkušeností a profesní zralosti, ale často i intuice vyhodnocovat, jaké postupy použije, co udělá, jak se zachová.

Takové postřehy obsahují také kazuistiky, uvedené v této příručce a věříme, že budou pro čtenáře inspirací. Smyslem realizovaného vzdělávacího programu byla, kromě získání nových znalostí, především kultivace postojů sociálních pracovníků ve smyslu uvedené definice sociální práce, výměna zkušeností a podpora dosavadní dobré praxe. Věříme v to, že ovlivnění hlubších sfér osobnosti a myšlení pracovníka má vysokou efektivitu a může vést k trvalým změnám v praxi. Co by však potřebovaly sociální pracovnice (účastníky vzdělávacího programu byly pouze ženy) pro výkon svého náročného povolání dále? Shodly se na tom, že by se dále chtěly scházet a pokračovat ve výměně

³ Matoušek, O. a kolektiv: Základy sociální práce, str. 192.

vzájemných zkušeností a dobré praxe. A potřebovaly by také průběžnou a systematickou supervizní podporu, aby mohly svou praxi dále kultivovat.

Původním záměrem vzdělávacího programu **Metody vyhodnocování informací k hodnocení stupně závislosti osob na pomoci jiné fyzické osoby**, jak je popsáno v úvodní kapitole, bylo sjednocení postupů při posuzování stupně závislosti na pomoci jiné fyzické osoby mezi sociálními pracovníky v zařízeních sociálních služeb a mezi sociálními pracovníky obecních úřadů, kteří měli v kompetenci sociální šetření pro řízení o příspěvek na péči. K tomu nemohlo dojít díky, v mezidobí realizované, sociální reformě. Nicméně absence podrobné metodiky **hodnocení stupně závislosti osob na pomoci jiné fyzické osoby** z úrovně ministerstva, trvá. Jistě by byla užitečná, pokud by vznikla jako doporučující materiál v rámci Karlovarského kraje. Taková metodika ovšem nemůže být sestavena v rámci vzdělávacího programu. Takový úkol vyžaduje rozsáhlejší průzkum, do kterého budou zapojeni sociologové a další odborníci na vyhodnocování a škálování potřeb. Na základě takto získaných validních výsledků může vzniknout v široké diskusi všech zúčastněných subjektů i klíčových osob doporučující metodický postup.

Seznam použité literatury a důležité odkazy:

1. Hartl, Pavel. *Psychologický slovník*, Praha: Budka, 1994
2. Haškovcová, Helena. *Fenomén stáří*, Praha: Panorama, 1989
3. Kopřiva, Karel. *Lidský vztah jako součást profese*, Praha: Portál, 2006
4. Matoušek, Oldřich a kol. *Základy sociální práce*, Praha: Portál, 2001
5. Trachtová, Eva a kol. *Potřeby nemocného v ošetrovatelském procesu*, Brno: NCO NZO, 2005
6. Vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách
7. Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách
8. Zgola, Jitka M. *Úspěšná péče o člověka s demencí*, Praha: Grada, 2003

Příloha č. 1

Shromažďování osobních informací o uživatelích

Máte ve svém zařízení/úřadu vypracovanou metodiku, pomocí které lze shromažďovat informace o uživatelích? Pokud jsou tyto informace dispozici, jak jsou využity v rámci péče?

Osobní informace o uživateli

Minulost (úspěchy, neúspěchy, nejmilejší vzpomínky, zájmy atd.)

Sbírají se takové informace?.....

Jak?.....

Jak jsou využívány?.....

Zvyky (upravenost, rituály, oblíbená jídla atd.)

Sbírají se takové informace?.....

Jak?.....

Jak jsou využívány?.....

Hodnoty (pracovní návyky, rasové předsudky, rodina, děti, vztah k vrstevníkům apod.)

Sbírají se takové informace?.....

Jak?.....

Jak jsou využívány?.....

Obavy (ze ztráty peněz, ztráty nezávislosti, z neprůhlednosti situace)

Sbírají se takové informace?.....

Jak?.....

Jak jsou využívány?.....

Silné stránky (výjimečné dovednosti a nadání)

Sbírají se takové informace?.....

Jak?.....

Jak jsou využívány?.....

Slabé stránky (prchlivost, nesnášenlivost, zranitelnost...)

Sbírají se takové informace?.....

Jak?.....

Jak jsou využívány?.....

Příloha č. 2

Dotazník pro uživatele

Jméno:	
Přezdívka:	
Osoba, která si o uživateli myslí jen to nejlepší by řekla:	
Narodila se v:	
Většinu života žila v:	
Jaké to bylo?	
Jeho/její oblíbené zaměstnání bylo:	
Osoba, která na ni/něho měla největší vliv:	
Její/jeho oblíbená činnost:	
Její/jeho oblíbené jídlo:	
Její/jeho oblíbené místo (kam se rád/a vrací):	
Jiné:	

Příloha č. 3

SOCIÁLNÍ ŠETŘENÍ

Jméno a příjmení zájemce:

Datum narození:

Trvale bytem:

Sociální šetření v místě bydliště - v LDN – v nemocnici dne:.....

Sociální situace žadatele

Bydlení (s kým)

Bariéry ano – ne

Příspěvek na péči – stupeň:

Využívání pečovatelské služby ano - ne (v jakém rozsahu)

Důvod umístění v domově pro seniory, očekávání

Rodina a přátelé

Sebeobsluha a soběstačnost

- a) strava – dieta, příprava pokrmu, porcování stravy, přijímání potravy, příjem tekutin
- b) hygiena - mytí těla, koupání, sprchování, toaleta, inkontinence
- c) oblékání, svlékání, obouvání
- d) běžný úklid domácnosti
- e) praní prádla
- f) nákupy
- g) péče o lůžko
- h) mobilita – pády, závratě, samostatná chůze po rovině, chůze po schodech, venku, doma, kompenzační pomůcky

Sociální dovednosti

- i) orientace – časem, místem, osobou, prostorem
- j) komunikace slovní, písemná
- k) orientace s penězi
- l) jednání s úřady

Zdravotní stav

- a) zrak
- b) sluch
- c) kuřák – nekuřák – stop kuřák
- d) zdravotní pojišťovna
- e) ošetřující lékař
- f) odborní lékaři
- g) příprava a podávání léků, užívané léky

Další

běžný den (čas vstávání, režim dne, čas ulehání, denní rituály),
oblíbené činnosti,
co dělá zájemci radost, co zájemce zajímá,
bývalá zaměstnání.

Zájemce byl seznámen

- s podmínkami v domově (kontraindikace, poskytované služby, třisměnný provoz, ošetrovatelská péče, tísňový systém, jednolůžkové pokoje, společné kuchyňky na patrech vybaveny elektrospotřebiči, TV; možnost vlastního nábytku na pokoji)
- se smyslem smlouvy o poskytování sociální služby, s Domácím řádem
- s výší úhrady za ubytování, stravu a fakultativní činnosti
- s možnou spoluúčastí rodinných příslušníků na úhradách za služby

Zájemci byly předány Základní informace o podmínkách pobytu v domově.

Zájemce souhlasí s tím, že byl zařazen do evidence zájemců o umístění do Domova pro seniory „Skalka“ v Chebu a zároveň svým podpisem uděluje souhlas ke zjišťování, shromažďování, zpracovávání osobních údajů dle zákona 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů pro potřeby přijetí do domova.

Zájemce má – nemá v současné době zájem nastoupit do Domova pro seniory Skalka

Další požadavky a přání zájemce

Osobní návštěva domova „SKALKKA“ (datum):

Závěr šetření

Vzhledem ke zjištění výše uvedených skutečností bylo zájemci doporučeno obrátit se na tyto služby:

Home-care

Pečovatelská služba

další domovy pro seniory v Karlovarském kraji

Jiné:

Zdravotní stav odpovídá:

Podpis zájemce:.....Dne:.....

Podpis další přítomné osoby /rodina/:.....

Šetření provedl/a:

VYMEZENÍ SCHOPNOSTÍ KLIENTA ZVLÁDAT ZÁKLADNÍ ŽIVOTNÍ POTŘEBY

Rodné číslo:	Nástup k pobytu:	Středisko:
		Oddělení:
Datum narození:	Ukončení pobytu:	Pokoj:

Přiznaný příspěvek na péči:

Při posuzování schopností klienta zvládat základní životní potřeby je nutno vycházet z platných znění zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, a jeho prováděcí vyhlášky č. 505/2006 Sb. Považujeme za důležité upozornit na § 2a vyhl. č. 505/2006 Sb.:

"Pokud osoba **není schopna** z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu **zvládat alespoň jednu z aktivit**, která je pro schopnost zvládat základní životní potřebu vymezena v příloze č. 1 k této vyhlášce, **není schopna základní životní potřebu zvládat**, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu."

Vymezení schopností zvládat základní životní potřeby:

<u>Základní životní potřeby</u>	<u>Aktivity základní životní potřeby</u>	
	Za schopnost zvládat základní životní potřebu se považuje stav, kdy:	
Mobilita	Osoba je schopna zvládat vstávání a usedání, stoj, zaujímat polohy, pohybovat se chůzí krok za krokem, popřípadě i s přerušováním zastávkami, v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu, chůzí po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů, používat dopravní prostředky včetně bariérových.	
Orientace	Osoba je schopna poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem, mít přiměřené duševní kompetence, orientovat se časem, místem a osobou, orientovat se v obvyklém prostředí a situacích a přiměřeně v nich reagovat.	
Komunikace	Osoba je schopna dorozumět se a porozumět, a to mluvenou srozumitelnou řečí a psanou zprávou, porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům nebo zvukovým signálům, používat běžné komunikační prostředky.	
Stravování	Osoba je schopna vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nápoj nalít, stravu naporcovat, naservírovat, najíst se a napít, dodržovat stanovený dietní režim.	
Oblékání a obouvání	Osoba je schopna vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem, oblékat se a obouvat se, svlékat se a zouvat se, manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem.	

<u>Základní životní potřeby</u>	<u>Aktivity základní životní potřeby</u>	
	Za schopnost zvládat základní životní potřebu se považuje stav, kdy:	
Tělesná hygiena	Osoba je schopna použít hygienické zařízení, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla, provádět celkovou hygienu, česat se, provádět ústní hygienu, holit se.	
Výkon fyziologické potřeby	Osoba je schopna včas používat WC, vyprázdnit se, provést očistu, používat hygienické pomůcky.	
Péče o zdraví	Osoba je schopna dodržovat stanovený léčebný režim, provádět stanovená léčebná a ošetrovatelská opatření a používat k tomu potřebné léky, pomůcky. (Schopnost zvládat základní životní potřebu se hodnotí ve vztahu ke konkrétnímu zdravotnímu postižení a režimu stanovenému ošetřujícím lékařem.)	
Osobní aktivity	Osoba je schopna vstupovat do vztahů s jinými osobami, stanovit si a dodržet denní program, vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí jako např. vzdělávání, zaměstnání, volnočasové aktivity, vyřizovat své záležitosti.	
Péče o domácnost	Osoba je schopna nakládat s penězi v rámci osobních příjmů a domácnosti, manipulovat s předměty denní potřeby, obstarat si běžný nákup, ovládat běžné domácí spotřebiče, uvařit si teplé jídlo a nápoj, vykonávat běžné domácí práce, obsluhovat topení a udržovat pořádek. (Schopnost zvládat základní životní potřebu se nehodnotí u osob do 18 let věku.)	

Počet základních životních potřeb, které klient není schopen zvládat: 5

Návrh na stupeň závislosti:

		osoba do 18 let věku	osoba starší 18 let věku
	zcela nezávislý	není schopna zvládat max. 2 základní životní potřeby	není schopna zvládat max. 2 základní životní potřeby
stupeň I	lehká závislost	není schopna zvládat 3 základní životní potřeby	není schopna zvládat 3 nebo 4 základní životní potřeby
stupeň II	středně těžká závislost	není schopna zvládat 4 nebo 5 základních životních potřeb	není schopna zvládat 5 nebo 6 základních životních potřeb
stupeň III	těžká závislost	není schopna zvládat 6 nebo 7 základních životních potřeb	není schopna zvládat 7 nebo 8 základních životních potřeb
stupeň IV	úplná závislost	není schopna zvládat 8 nebo 9 základních životních potřeb	není schopna zvládat 9 nebo 10 základních životních potřeb

Formulář vytvořil/a: dne

Podpis: .....

ŽIVOTOPIS žadatele o umístění do domova pro seniory

Jméno a příjmení:

Datum:

Vyplněný životopis nám, prosím, předejte osobně nebo poštou na adresu Domov pro seniory „SKALKA“ v Chebu, Americká 52, Cheb 350 02. Vámi podané informace slouží k tomu, abychom služby domova pro seniory mohly poskytovat dle Vašich přání a pro Vaši spokojenost.

Napište nám, prosím, pár řádků:

- a) o sobě,
- b) o své rodině a přátelích,
- c) o tom, jak probíhá Váš běžný den (čas vstávání, režim dne, čas ulehání, denní rituály),
- d) jaké jsou Vaše oblíbené činnosti,
- e) co Vám dělá radost, co Vás zajímá,
- f) o svých bývalých zaměstnáních,
- g) z jakého důvodu chcete žít v domově pro seniory,
- h) s čím budete chtít pomoci a co naopak zvládáte sám/sama.

Individuální plán péče

Jméno klienta:

A. Osobní cíl klienta

B. V jakém rozsahu a jakým způsobem mají být níže uvedené služby poskytovány:

1. Zajištění chůze a pohybu bez i s použitím kompenzačních pomůcek jako jsou hole, chodítka apod.

- a) nepotřebuji při pohybu žádnou pomoc ošetřujícího personálu
- b) potřebuji pomoc personálu při chůzi a pohybu v tomto rozsahu:

2. Způsob stravování

- a) přeji si odebrat stravu v tomto počtu jídel denně:
- b) budu se stravovat v následujících prostorách:
- c) potřebuji pomoc personálu při podávání stravy v tomto rozsahu:

3. Způsob přijímání tekutin

- a) jsem zcela soběstačný/á
- b) potřebuji pomoc personálu při podávání tekutin v tomto rozsahu:

4. Použití toalety:

- a) nepotřebuji pomoc personálu, na toaletu si dojdu, netrpím inkontinencí
- b) potřebuji pomoc personálu v tomto:

5. Péče o osobní hygienu:

- a) nepotřebuji pomoc personálu, vše zvládám sám/a
- b) potřebuji následující pomoc personálu při hygieně

6. Kdo z pracovníků bude pomáhat při osobní hygieně (žena, muž)?

7. Úklid pokoje:

- a) nepotřebuji pomoc personálu při běžném úklidu pokoje a svých osobních věcí, chci si vše dělat sám/a
- b) pomoc personálu při úklidu pokoje si přeji v tomto rozsahu a četnosti:

8. Praní prádla:

- a) přeji si přepírat drobné prádlo sám/a
- b) pomoc personálu při praní prádla si přeji v tomto rozsahu a četnosti:

9. Noční kontrola personálem:

- a) nepřeji si noční kontrolu personálem
- b) přeji si noční kontrolu personálem v této četnosti:

10. Drobné nákupy:

- a) všechny nákupy si zajistím sám/a nebo s pomocí rodiny

b) potřebuji pomoc personálu s drobnými nákupy v následujícím rozsahu a četnosti:

11. Vyřizování osobních záležitostí (doprovod na úřady, úschova finančních prostředků, vyřizování korespondence, úschova osobních dokladů apod.):

/vyplní sociální pracovníce/:

- a) své osobní záležitosti si vyřídím sám/a nebo za pomoci rodiny
- b) potřebuji pomoc personálu v následujícím rozsahu:

12. Přítomnost dobrovolníků /vyplní sociální pracovníce/:

13. Přítomnost praktikantů a stážistů /vyplní sociální pracovníce/:

14. Na pokoji využívám tyto elektrospotřebiče /vyplní sociální pracovníce/:

- automatická pračka
- indukční vařič jedno plotýnkový
- indukční vařič dvou plotýnkový
- lednice
- mikrovlnná trouba
- pečící trouba mini
- remoska
- varná konvice
- počítač/notebook
- sporák

15. V souvislosti s péčí o můj zdravotní stav (podávání léků, zajištění léků, úschova léků, pravidelná návštěva zdravotníka na pokoji, měření tlaku apod.) si přeji následující /vyplní zdravotník/:

16. Podávání informací o změně zdravotního stavu /vyplní zdravotník/:

- a) nepřeji si, aby o mém zdravotním stavu byla informována jakákoli jiná osoba
- b) v případě, že dojde ke zhoršení mého zdravotního stavu (úrazu), přeji si, aby personál informoval o této skutečnosti tuto osobu (osoby):

17. Aktivizační činnosti (společenské akce, společné aktivizační činnosti, individuální aktivizace, terapeutické činnosti, procvičování paměti, procvičování kognitivních funkcí apod.) /vyplní aktivizační pracovníce/:

V oblasti aktivizačních činností si přeji, aby mi personál nabízel tyto činnosti v následujícím čase a četnosti:

18. Využití postranic u lůžka:

19. Vstup do pokojů přes klíč:

20. Ostatní:

V Chebu dne:..... Podpis klienta:

Podpisy dalších přítomných osob:

klíčového pracovníka:
aktivizační pracovníce:
sociální pracovníce:
zdravotník:

Revize individuálního plánu: datum + podpis pracovníka, klienta

příspěvková organizace

IČ: 711 753 26

Mnichov 142, 353 01 Mariánské Lázně

Tel.: 354 692 134

 E-mail: pramen.mnichov@tiscali.cz

VNITŘNÍ PŘEDPIS č. 9:

JEDNÁNÍ SE ZÁJEMCEM O SLUŽBU - METODIKA

Cílem této vnitřní metodiky je formulovat a popsat, jak to probíhá a co se děje, když se občan přijde zajímat o sociální službu DOZP „PRAMEN“ v Mnichově.

Účelem jednání je: 1) zjišťování potřeb, očekávání, příp. osobních cílů zájemce,

2) poskytování informací o organizaci a následná možnost se na základě získaných informací rozhodnout, zda občan službu DOZP „PRAMEN“ v Mnichově (se všemi podmínkami a pravidly, které poznal) chce a potřebuje.

Výsledkem jednání - může být uzavření smlouvy o poskytování sociální služby, zařazení do pořadníku zájemců o službu, odstoupení od žádosti o poskytnutí sociální služby ze strany zájemce nebo odmítnutí zájemce ze strany poskytovatele (viz „pravidla pro odmítnutí zájemce“).

Účastníci jednání:

- zájemce o službu
- zákonný zástupce (pokud je zájemce zbaven nebo omezen ve způsobilosti k právním úkonům)
- rodinný příslušník nebo blízká osoba (pokud si to zájemce přeje)
- ředitel zařízení / zástupce ředitele
- sociální pracovník zařízení
- vrchní sestra
- vedoucí úseku sociální péče

I. Průběh jednání se zájemcem o službu

1. První kontakt se zájemcem o službu:

Tento kontakt bývá ze strany zájemce, a to telefonický nebo písemný. Se zájemcem je oprávněn jednat sociální pracovník nebo ředitel zařízení.

Během prvního kontaktu:

- Informujeme zájemce o poskytované službě, cílové skupině a o způsobu, jak se stát naším klientem.
- Zjistíme potřebné informace o zájemci (jméno, bydliště, věk, kontakt, důvody a míru potřeby sociální služby).

- Domluvíme se na předání formuláře „Žádost o poskytování sociální služby v Domově pro osoby se zdravotním postižením „PRAMEN“ v Mnichově“, jehož součástí je „Vyjádření lékaře“. Zájemce tyto formuláře může získat z internetových stránek Domova, osobně, nebo mu je můžeme zaslat poštou. Způsob předání řešíme individuálně dle domluvy se zájemcem.
- Konkrétně domluvíme osobní setkání v DOZP „PRAMEN“ v Mnichově, den a čas vyhrazený jen pro něj. Zájemce je předem informován o tom, kdo s ním bude o službě jednat (sociální pracovnice nebo ředitelka Domova). Požádáme ho o přinesení vyplněné žádosti včetně přílohy, rodného listu, výměru důchodu nebo jiného dokladu o příjmech (pokud příjmy má), rozhodnutí o výši přiznaného příspěvku na péči, případně rozhodnutí o omezení či zbavení způsobilosti k právním úkonům a rozhodnutí o ustanovení opatrovníka.
- Sociální pracovník se může rozhodnout, že dle vyhodnocení situace již v této fázi vykoná sociální šetření (např. žadatel je v těžké situaci, nedokáže si zajistit vyplnění žádosti o poskytování sociální služby nebo dojet na návštěvu do DOZP „PRAMEN“ v Mnichově).

Odmítnutí zájemce již po 1. kontaktu:

Již po 1. kontaktu odmítneme zájemce, který **zcela zjevně** nespadá do cílové skupiny našeho zařízení (např. osoba ve věku 15 let). V každém případě ale poskytneme i tomuto zájemci informace o jiné službě, která by pro něj byla z našeho hlediska vhodnější. Informace o této jiné službě si nejdříve ověříme – předáváme pouze relevantní informace.

Záznamy z kontaktu se zájemcem, včetně odmítnutí zájemce, eviduje sociální pracovnice.

2. Druhý kontakt se zájemcem o službu – návštěva zařízení

- Jednání probíhá v kanceláři sociální pracovnice nebo ředitelky (klidné, diskrétní místo, zajištění nerušeného rozhovoru, vytvoření přátelské, uvolněné atmosféry)
- Dohodneme se na průběhu jednání (prohlídka, informace, doba jednání)
- Forma – rozhovor a prohlídka zařízení

2. 1. Informace od poskytovatele:

- Informace předáváme ve formě srozumitelné zájemci a v průběhu rozhovoru si ověřujeme, zda jim zájemce rozumí
- Důležitou část informací předáváme při prohlídce zařízení
- Používáme informační materiál a „Pravidla soužití v DOZP „PRAMEN“ v Mnichově“ ve zjednodušené Verzi (můžeme je zájemci nabídnout s sebou domů)
- Procházíme postupně veškeré informace, které jsou pro zájemce opravdu podstatné (podmínky ubytování, stravování a dalších poskytovaných sociálních služeb, způsoby naplňování služby, pravidla soužití v domově)
- Informace, které se týkají ubytování, provozu domova atd., je nejefektivnější podávat přímo při prohlídce.

2. 2. Rozsah požadovaných informací o zájemci:

- jméno, příjmení, bydliště
- aktuální zdravotní, psychický a sociální stav, soběstačnost zájemce
- způsob komunikace zájemce

- informace o příspěvku na péči
- informace o důchodu
- informace o způsobilosti k právním úkonům, případně informace o ustanovení opatrovníka
- potřeba kompenzačních pomůcek, bezbariérového prostředí

2. 3. Vyjednávání o poskytované službě:

- Projednáme se zájemcem o sociální službu jeho požadavky, očekávání a osobní cíle, které by vzhledem k jeho možnostem a schopnostem bylo možné realizovat prostřednictvím sociální služby.
- Podle toho, co jsme se dozvěděli o přáních, potřebách, osobních cílech zájemce, sociální a zdravotní diagnóze a omezení z ní plynoucí, můžeme formulovat nabídku naší služby a v postupných krocích společně se zájemcem formulovat, jak konkrétně u něj bude služba probíhat, co má splnit, jaká zde bude strategie omezení rizik atd.

3. Třetí kontakt se zájemcem o službu – šetření v místě bydliště

- V případě, že zájem o naši službu ze strany zájemce trvá, a žadatel spadá do cílové skupiny našeho zařízení, domluvíme návštěvu v místě jeho bydliště, kde proběhne sociální šetření.
- Cílem šetření je posoudit v přirozeném prostředí žadatele míru jeho závislosti na pomoci jiné fyzické osoby při zajištění péče o vlastní osobu a při zajištění soběstačnosti, seznámit se s domácím prostředím žadatele o službu, jeho potřebami a zvyklostmi, lépe poznat život, který doposud vedl. Snáze je pak možno porozumět představám, nárokům, očekáváním a zvláštnostem v chování našeho možného budoucího klienta.
- Sociálního šetření se účastní vždy dva zaměstnanci Domova Pramen, a to sociální pracovnice s ředitelkou Domova, s vedoucí úseku sociální péče nebo s vrchní sestrou.
- Sociální pracovnice vždy provede zápis o výsledcích šetření. Správnost zapsaných informací potvrdí svým podpisem druhý zaměstnanec Domova, který se sociálního šetření zúčastnil. Oba jsou povinni zachovávat taktní a citlivý přístup.

Zjišťují se zejména následující informace:

3. 1. Soběstačnost v oblasti sebeobsluhy

- příprava pokrmu a přijímání potravy
- mytí, koupání, sprchování
- používání toalety
- oblékání, svlékání, obouvání

3. 2. Soběstačnost v oblasti péče o domácnost

- obstarávání si nákupů (potravin, předměty denní potřeby)
- úklid bytu
- praní prádla
- péče o lůžko
- obsluha domácích spotřebičů

3. 3. Sociální a životní podmínky žadatele

- denní rytmus, celodenní uspořádání, životní styl, návyky
- způsob a kvalita bydlení
- možnost využívání terénních sociálních služeb
- dostupnost veřejných služeb
- schopnost vyřizování osobních a úředních záležitostí
- pracovní a volnočasové aktivity (zájmy, koníčky)
- osamělost, kontakt s rodinou, přáteli, příbuznými atd.
- kuřák/nekuřák
- náboženské vyznání – pouze pokud žadatel sám sdělí
- fixace na domácí zvíře
- adaptace na prostředí
- doplnění informací a dokumentů, které žadatel dosud nedodal (druh a výše důchodu..)

3. 4. Zdravotní stav

- mobilita, dopomoc, dohled, pády, závratě, soběstačnost při pohybu venku nebo s doprovodem, chůze s pomocí holí, chodítka, na invalidním vozíku apod...,
- chůze do schodů
- orientace – časem, místem, osobou, útěky, neklid, zapomnětlivost, agresivita atd.
- komunikace
- zrak, sluch
- výživa – rozsah samostatnosti při příjmu a přípravě, příjem potravy, dietní stravování
- případný rozsah inkontinence
- návštěvy u odborných lékařů
- samostatný styk s medikamenty nebo dohled
- používání kompenzačních pomůcek, jednoúčelových pomůcek, zubních protéz, naslouchadel, úprava bytu nebo koupelny atd.
- poruchy spánku, usínání, užívání léků na spaní

II. Vyhodnocení jednání se zájemcem o službu - uzavření smlouvy o poskytování sociální služby pro osobu se zdravotním postižením nebo odmítnutí zájemce o službu

- Na základě předchozího jednání provádíme vyhodnocení.
- Posoudíme žádost zájemce z hlediska individuální vhodnosti poskytovaných služeb pro jeho osobu.
- Proces jednání se zájemcem o službu končí s uvědoměním a ujednáním, že právě naši službu občan (se všemi podmínkami a pravidly, které poznal) chce a potřebuje, nebo že pro něj naše služba není vhodná.
- Rozhodnutí sděluje zájemci obratem sociální pracovnice nebo ředitelka domova písemně.
- V případě, že jsme se na poskytování sociální služby dohodli, přistoupíme k jednání o uzavření smlouvy o poskytování sociální služby pro osobu se zdravotním

postižením. Pokud je klient zbaven nebo omezen ve způsobilosti k právním úkonům, přizveme k jednání též zákonného zástupce.

- Odmítnutí zájemce o službu je řešeno vnitřním předpisem [Pravidla pro odmítnutí zájemce o službu](#).
- Pokud je kapacita zařízení naplněna, nabídneme zájemci možnost zařazení jeho žádosti do „Pořadníku zájemců o službu“.
- V každém případě poskytneme zájemci kontakt na sociální pracovníci obce II. nebo III. stupně. .

V Mnichově, 1. 1. 2008

Ing. Monika Šumová
ředitelka

Aktualizace: 10. 12. 2010

Ing. Monika Šumová
ředitelka

Aktualizace: 15. 9. 2011

Ing. Monika Šumová
ředitelka

příspěvková organizace

IČ: 711 753 26

Mnichov 142, 353 01 Mariánské Lázně

Tel.: 354 692 134

E-mail:

pramen.mnichov@tiscali.cz

VNITŘNÍ PŘEDPIS č. 16:

METODIKA INDIVIDUÁLNÍCH PLÁNŮ

Metodika upravuje způsob práce s klientem prostřednictvím individuálního plánování služby. Zahrnuje osobní stručnou historii života klienta, úvodní list se základními informacemi klienta, vymezení konkrétního rozsahu úkonů poskytovaných v rámci základních činností služby dle Vyhlášky 505/2006 Sb., dle platného znění. Součástí individuálních plánů jsou také konkrétní plány klienta, plány kmenového pracovníka a rizikové situace v životě klienta. V případě nutnosti zahrnují plány restriktivní opatření a plány na zvládnutí obtížných situací. V metodice jsou vymezeny kompetence a odpovědnost při plánování a naplňování individuálního plánu.

A. Účastníci plánování

Vždy klient a kmenový pracovník, dle potřeby sociální pracovníce, další pracovníci v přímé péči, rehabilitační pracovníce, vedoucí sociálního úseku, vrchní sestra, pracovníci dílen, opatrovník, rodinní příslušníci, dobrovolníci, přátelé, další odborníci a ti, kteří budou do plánu zapojeni nebo ti, které si přeje mít klient při vytváření plánu u sebe. K individuálnímu plánování budou využívána týmová setkání jednotlivých oddílů.

Sociální pracovníce (koordinátorka individuálních plánů) provádí kontrolu plánů a jejich revizí nejméně 1 - 2x ročně.

B. Individuální plán

- Při zjišťování osobních cílů klienta a plánování průběhu služby se vychází především z přání a představ klienta. Přihlíží se rovněž k prostředí a možnostem zařízení.
- Pracovník spolu s klientem mapuje prostředí, možnosti, zdroje, kterých by šlo využít k naplnění cíle. Hovoří též o překážkách, které brání v uskutečnění plánu.
- U verbálně nebo jinak alternativně komunikujících klientů probíhá zjišťování osobních cílů formou rozhovoru a pozorování.
- U klientů s těžkým mentálním postižením použijí kmenoví pracovníci k vytváření individuálních plánů metodu pozorování, případně nonverbální komunikaci (mimika, gesta).
- Rozhovor probíhá pokud možno na tichém, pro klienta bezpečném místě. Pracovník se snaží o navázání přátelského, rovnocenného vztahu a o vytvoření otevřené atmosféry. Vysvětlí znovu klientovi srozumitelnou formou záměr rozhovoru (klienti jsou průběžně seznamováni s tím, co jsou to individuální plány). Rozhovory o plánování

mohou probíhat také mimo Domov Pramen (např. na výletě, v kavárně apod.). Často tyto plány vznikají spontánně při různých činnostech v běžném denním režimu.

- Při setkání nad plány dává pracovník klientovi najevo, že je tu pro něj a že má zájem o to, co klient chce.
- Důležité je naslouchat, ztišit se a nechat co nejvíce mluvit člověka, pro kterého je plán vytvářen.
- Pracovník pokládá otázky zaměřené na budoucnost, které by měly klienta zapojit do rozhovoru. Co lze tady a teď udělat, aby klientova budoucnost byla ta, se kterou by byl spokojen.
- Z rozhovoru s klientem, z výsledků pozorování a z postřehů dalších účastníků plánování získá kmenový pracovník základní informace o klientovi, údaje důležité pro vymezení konkrétního rozsahu poskytovaných úkonů, pro vytvoření „**plánu klienta**“, „**plán kmenového pracovníka**“, „**plánu jiné osoby**“ a vymezení **rizikových situací** v životě klienta. Součástí individuálního plánování může být v případě potřeby také „**restriktivní opatření**“ (viz standart č. 2) nebo „**plán na zvládnutí obtížných situací**“.

C. Individuální plány obsahují

I. Popis osobní historie

Kmenový pracovník popíše důležité mezníky a události v životě klienta, které jsou známy a které lépe umožní porozumět životním potřebám a představám člověka, se kterým je vytvářen individuální plán (např. školní docházka, kontakt s rodinou, pobyt v předchozích zařízeních, od kdy žije v Domově Pramen apod.).

U popisu osobní historie se neprovádí revize.

II. Úvodní list se základními informacemi klienta

Obsahuje:

- cíl klienta,
- kmenový pracovník,
- způsobilost k právním úkonům/opatrovník,
- způsob komunikace (V případě, že je potřeba způsob komunikace klienta více rozepsat, vytvoří kmenový pracovník samostatný list s názvem „Způsob komunikace“. Tento list bude v individuálním plánu uložen za „Úvodním listem se základními informacemi klienta.)
- způsob oslovování mezi klientem a kmenovým pracovníkem,
- jednání, projevy, soužití s lidmi,
- číslo mobilního telefonu,
- kontaktní osoby.

V základních informacích se provádí revize v případě změny.

III. Adaptační období

Po uplynutí tříměsíční adaptační doby napíše kmenový pracovník stručný zápis o průběhu tohoto období. Informace pro tento zápis získá z adaptačního sešitu.

IV. Vymezení konkrétního rozsahu úkonů

Konkrétní rozsah poskytovaných úkonů je zaznamenáván do jednotlivých tabulek, které obsahují: oblast podpory, datum zápisu, činnosti vedoucí k naplnění cílů, zhodnocení a navrhované změny.

Oblasti podpory:

a) Poskytnutí ubytování

1) Ubytování

- klient je ubytován
- další informace – např. výzdoba pokoje, nové vybavení, vymalování pokoje.

2) Úklid, praní a drobné opravy ložního a osobního prádla a ošacení, žehlení

- úklid
- praní
- oprava ošacení (drobné opravy ložního a osobního prádla a ošacení)
- žehlení
- další informace (např. zda oděvy pro klientku nakupuje také rodina, co potřebuje zabalit s sebou při odjezdech domů, manipulace se spotřebiči)

b) Poskytnutí stravy

- poskytnutí stravy (zajištění celodenní stravy odpovídající věku, zásadám racionální výživy a potřebám dietního stravování, minimálně v rozsahu 3 hlavních jídel)

c) Pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu

- pomoc při oblékání a svlékání včetně speciálních pomůcek
- pomoc při přesunu na lůžko nebo vozík
- pomoc při vstávání z lůžka, uléhání, změna poloh
- pomoc a podpora při podávání jídla a pití
- pomoc při prostorové orientaci, samostatném pohybu ve vnitřním i vnějším prostoru

d) Pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu

- pomoc při úkonech osobní hygieny
- pomoc při základní péči o vlasy a nehty
- pomoc při použití WC

e) Výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti

- pracovně výchovná činnost
- nácvik a upevňování motorických, psychických a sociálních schopností a dovedností
- vytvoření podmínek pro zajišťování přiměřeného vzdělávání nebo pracovního uplatnění
- volnočasové a zájmové aktivity

f) Zprostředkování kontaktu se společenským prostředím

- podpora a pomoc při využívání běžně dostupných služeb a informačních zdrojů
- pomoc při kontaktu s rodinou a sociálním začleňováním (pomoc při obnovení nebo upevnění kontaktu s rodinou a pomoc a podpora při dalších aktivitách podporujících sociální začleňování osob)

g) Sociálně terapeutické činnosti

- socioterapeutické činnosti (socioterapeutické činnosti, jejichž poskytování vede k rozvoji nebo udržení osobních a sociálních schopností a dovedností podporujících sociální začleňování osob)

h) Pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí

- pomoc při komunikaci vedoucí k uplatňování práv a oprávněných zájmů

ch) Zajištění zdravotní, ošetrovatelské a rehabilitační péče

- podávání léků
- pomoc a podpora při ochraně zdraví
- rehabilitace

Revize je prováděna dle potřeby nebo při změně.

V. Jednotlivé plány

1. Plán klienta - obsah

Jméno klienta:

Cíl, kterého chci dosáhnout:

Jak plán vznikl, jak mě to napadlo (jak to dal klient najevo):

Jaký to má pro mě význam:

Kdo a jak mi má pomoci:

Jak to uděláme (metodika):

Datum vytvoření plánu:

Podpis klienta:

Podpis kmenového pracovníka:

Průběh plánu, vývoj, změny v plánu včetně dat:

2. Plán kmenového pracovníka - obsah

Jméno kmenového pracovníka:

Jméno klienta:

Konkrétní cíl:

Důvody, které kmenového pracovníka vedou k tomuto plánu:

Historie klienta, situace související s plánem:

Co si kmenový pracovník myslí, že klient na plánu ocení:

Vyjádření klienta k plánu (nejen verbální):

Předpokládané obtíže v plánu/rizika:

Jak je klient zapojen do tohoto plánu:

Způsob dosažení cíle, metodika, jak to kmenový pracovník zajistí, jednotlivé kroky:

Jak je do plánu zapojen tým pracovníků v přímé péči:

Kdo další je do plánu zapojen:

Datum vytvoření plánu:

Průběh plánu, vývoj, změny v plánu:

Datum revize:

Výsledek revize:

3. Plán jiné osoby - obsah

Jméno osoby, která plán navrhla a její upřesnění:

Jméno klienta:

Konkrétní cíl:

Důvody, které vedou k tomuto plánu:

Historie klienta, situace související s plánem:

Co si návrhovač myslí, že klient na plánu ocení:

Vyjádření klienta k plánu (nejen verbální):

Předpokládané obtíže v plánu/rizika:

Jak je klient zapojen do tohoto plánu:

Způsob dosažení cíle, metodika, jak to návrhovač zajistí, jednotlivé kroky:

Jak je do plánu zapojen tým pracovníků v přímé péči:

Kdo další je do plánu zapojen:

Datum vytvoření plánu:

Průběh plánu, vývoj, změny v plánu včetně dat:

4. Rizikové situace – obsah

Jméno klienta:

Popis rizikové situace:

Význam této situace pro uživatele:

Jednotlivá rizika (co konkrétně by mohlo klientovi v této situaci ublížit):

Způsob zabezpečení konkrétních rizik:

Datum vypracování:

Podpis kmenového pracovníka:

Datum revize:

Výsledek revize:

5. Restriktivní opatření – obsah

Jméno klienta:

Důvody zavedení opatření, čemu předcházíme:

Jména pracovníků, kteří o zavedení opatření rozhodli:

Popis situace, historie klienta, na kterou opatření reaguje:

Co jsme již vyzkoušeli:

Jakého cílového stavu chceme dosáhnout:

Jakým způsobem se opatření používá, kdo, kdy, jak často, časové ohraničení (do kdy):

Jak byl o opatření informován klient a jak reagoval:

Plán na odstranění/zmírnění opatření:

Datum vypracování plánu:

Datum a zápisy z revize:

6. Opatření ochrany – obsah

Jméno klienta:

Důvody zavedení opatření, čemu předcházíme:

Jména pracovníků, kteří o zavedení opatření rozhodli:

Popis situace, historie klienta, na kterou opatření reaguje:

Co jsme již vyzkoušeli:

Jakým způsobem se opatření používá, kdo, kdy, jak často, časové ohraničení (do kdy):

Jak byl o opatření informován klient a jak reagoval:

Plán na odstranění/zmírnění opatření:

Datum vypracování plánu:

Datum a zápisy z revize:

7. Plán na zvládnutí obtížných situací - obsah

Kdo se situací přichází:

Jména pracovníků v sociálních službách, kteří situaci vyhodnotili jako obtížnou, případně jméno klienta, který se situací přichází.

Klient, kterého se obtížná situace týká:

Jméno klienta, jehož obtížnou situaci popisujeme, či se ho obtížná situace týká.

Popis situace (z pohledu pracovníků/klienta):

Velmi přesný, podrobný, konkrétní popis situace. Jde o zachycení více pohledů na obtížnou situaci.

Kdy se vyskytuje (z pohledu pracovníků/klienta):

Kdy, kde, s kým, při čem, jak dlouho trvá.

Kdy se nevyskytuje (z pohledu pracovníků/klienta):

Kdy, kde, s kým, při čem, jak dlouho trvá.

Zapojení klienta do zvládnutí obtížné situace (alespoň vyjádření):

Názor klienta na danou situaci. Klient může sám vymýšlet návrhy na zvládnutí obtížné situace.

Hypotézy:

V praxi – co bude pracovník v sociálních službách dělat:

Vývoj a změny situace:

Revize jednotlivých plánů jsou prováděny dle potřeby. Restriktivní opatření musí být revidovány nejméně jednou za tři měsíce. Plány na zvládnutí obtížných situací a rizikové situace se revidují nejméně jednou za šest měsíců.

D. Vymezení odpovědnosti při tvorbě a naplňování individuálních plánů

1. **Zodpovědnost kmenového pracovníka**

Za vytvoření a naplňování individuálního plánu zodpovídá kmenový pracovník. Individuální plány mohou být dlouhodobé i krátkodobé, osobní cíle musí být měřitelné. Každý plán je po určitém časovém úseku revidován.

2. **Uložení individuálních plánů**

Individuální plány jsou uloženy v uzamčených skříňkách v pracovních jednotlivých oddílech. Klient může kdykoliv nahlížet do svého plánu. Do všech plánů mohou nahlížet všichni pracovníci v přímé péči, kteří s klientem pracují, na požádání též opatrovníci a rodinní příslušníci klientů (pokud klient souhlasí). Kopii plánů mohou mít klienti u sebe.

3. **Předávání informací a podíl dalších pracovníků v přímé péči při naplňování individuálních plánů**

Předávání informací o klientovi vymezuje: pracovní postup „Předávání informací v Domově Pramen“ a „Metodika týmových setkání“.

Tento vnitřní předpis nabývá účinnosti dne: 1. 1. 2008

V Mnichově: 1. 1. 2008

Ing. Monika Šumová
ředitelka

Aktualizace dne: 10. 1. 2011

Ing. Monika Šumová
ředitelka

Aktualizováno dne: 14. 9. 2011

Ing. Monika Šumová
ředitelka

Aktualizováno dne: 15. 3. 2012

Ing. Monika Šumová
ředitelka

Aktualizováno dne: 26. 3. 2012

Ing. Monika Šumová
ředitelka

Materiál organizace LUMOS - Formulář pro vyhodnocování s dítětem
Formulář pro vyhodnocování s dítětem

Číslo dítěte	
Datum vyhodnocování	
Jméno dítěte	
Věk dítěte	

Popište, jak probíhalo první setkání s dítětem

--

1. Interakce s dítětem
1.1. Fyzický vývoj
Jemné motorické dovednosti

Aktivita 1: Stavění věže z kostek: použity velké kostky **použity střední kostky**
použity malé kostky

<i>Pokyny: Zaškrtněte políčko, které nejlépe popisuje schopnost dítěte dokončit následující úkoly.</i>	Činnost provádí s lehkostí.	Činnost provádí s potížemi / pomalu / potřebuje asistenci.	V rámci činnosti provádí nekontrolovaně pohyby, dovednosti jsou nepřesné.	Není schopno plnit úkol.	Nezajímá se o úkol / pomůcky odstrčeny pryč.
Popište, jak dítě zvedá a drží kostky.	Stiskem.	Používá celou ruku.	Oběma rukama.	Není schopno uchopit.	Jiné, upřesněte jaké.
Začne si dítě samostatně hrát s kostkami?					
Umí dítě z kostek postavit věž?					
Umí vás dítě kopírovat při stavění jednoduché stavby?					
Jiné, poznámky:					

Aktivita 2: Navlékání korálků - použity velké korálky použity malé korálky

<i>Pokyny: Zaškrtněte políčko, které nejlépe popisuje schopnost dítěte dokončit následující úkoly.</i>	Činnost provádí s lehkostí.	Činnost provádí s potížemi / pomalu / potřebuje asistenci.	V rámci činnosti provádí nekontrolovatelné pohyby, dovednosti jsou nepřesné.	Není schopno plnit úkol.	Nezajímá se o úkol / pomůcky odstrčeny pryč.
Navléká dítě samostatně korálky na dřívko?					
Je dítě schopno koordinovat obě ruce: jedna ruka drží dřívko a druhá drží korálky?					
Popište, jak dítě zvedá a drží korálky.	Používá špetkový úchop.	Používá dlaňový úchop.	Oběma rukama.	Není schopno uchopit.	Jiné, upřesněte jaké.
Jiné, poznámky:					

1.2. Učení se

Aktivita 3: Dokončení puzzle

Použity vkládací puzzle (počet kusů) ___

<i>Pokyny: Zaškrtněte políčko, které nejlépe popisuje schopnost dítěte dokončit následující úkoly.</i>	Činnost provádí s lehkostí.	Činnost provádí s potížemi / pomalu / potřebuje asistenci.	V rámci činnosti provádí nekontrolovatelné pohyby, dovednosti jsou nepřesné.	Není schopno plnit úkol.	Nezajímá se o úkol / pomůcky odstrčeny pryč.
Začne si dítě samostatně hrát s puzzle, když je mu dáno?					
Je dítě schopno dokončit puzzle?					
Popište, jak dítě zvedá a drží části puzzle.	Stiskem.	Používá celou ruku.	Oběma rukama.	Není schopno uchopit.	Jiné, upřesněte jaké:
Poznámky:					

Aktivita 4: Kreslení

Pokyny: Zakroužkujte odpověď, která nejlépe popisuje schopnosti dítěte. Zakroužkujte jen jedno políčko pro každou otázku.

Zvedne dítě samostatně pero a začne kreslit?	Čmáranice.	Kreslí.	Píše.	Ne.	Jiné, upřesněte:
Jak drží dítě pero?	Řádně uchopí stiskem.	Nepřesný úchop (např. celá ruka).	Úchop oběma rukama.	Není schopno uchopit.	Jiné, upřesněte:

<i>Pokyny: Zaškrtněte políčko, které nejlépe popisuje schopnost dítěte dokončit následující úkoly.</i>	Činnost provádí s lehkostí.	Činnost provádí s potížemi / pomalu / potřebuje asistenci.	V rámci činnosti provádí nekontrolovatelné pohyby, dovednosti jsou nepřesné.	Není schopno plnit úkol.	Nezajímá se o úkol / pomůcky odstrčeny pryč.
Umí dítě napodobit nakreslení čáry? —					
Umí dítě napodobit nakreslení kříže? +					
Umí dítě napodobit nakreslení kruhu? ○					
Umí dítě napsat svoje jméno?					
Umí dítě nakreslit obrázek?					
Poznámky:					

Aktivita 5: Prohlížení knihy

Pokyny: Dejte dítěti na výběr ze 2-4 vhodných obrázkových knih nebo časopisů. Pokud si dítě nemůže vybrat, vyberte za něj knihu vhodnou pro jeho věk a schopnosti.

Je dítě schopno vybrat knihu? Pokyny: Zakroužkujte jednu možnost.	Ano, rychle a jednoduše.	Ano, ale pomalu.	S asistencí.	Není schopno si vybrat.
Komentáře:				
Pokyny: Zaškrtněte políčko, které nejlépe popisuje schopnost dítěte dokončit následující úkoly.	Ano / s lehkostí.	Většinou.	Někdy.	Žádná odpověď.
Otevře dítě samostatně knihu a začne se do ní dívat?				
Vnímá dítě jednotlivé obrázky v knize?				
Umí dítě ukázat nebo sáhnout na známý předmět, který pojmenujete? (Např.: „Kde je ten pes?“)				
Umí dítě pojmenovat známé předměty? (Např.: „Co je to?“)				
Umí dítě odpovědět na otázky z knihy? (Např.: „Co ta dívka dělá?“)				
Umí dítě rozeznat nějaká tištěná slova nebo číst knihu?				
Je dítě schopno mluvit o knize / příběhu?				
Komentáře:				

Aktivita 6. Barevné fotografie

Pokyny: nabídněte aktivitu 6 jenom těm dětem, které nejsou schopné účastnit se aktivity 5.

Umí dítě ukázat na známé předměty, které pojmenujete?	Ano / s lehkostí.	Většinou.	Někdy.	Žádná odpověď.
<p><i>Pokyny: Ukažte dítěti 2 rozdílné fotografie tak, že rozpřáhnete paže. Provádějte aktivitu alespoň 5 krát. Zaškrtněte políčko, které nejlépe vystihuje schopnost dítěte.</i></p>				
<p>Umí se dítě podívat na fotografii, kterou mu pojmenujete?</p> <p>(Např. ukažte fotku na hrnečku a fotku lžice a zeptejte se dítěte: „Dokážeš se podívat na hrneček?“)</p>				
<p>Dokáže dítě ukázat (sáhnout) na karty, které pojmenujete?</p>				

<p>Umí dítě odpovědět na otázky odpovědi ano nebo ne?</p> <p><i>Pokyny: Zeptejte se dítěte na několik otázek a pozorujte jeho odpověď.</i></p>	<p>Odpověď dítěte:</p>
<p>Ukažte 5 různých fotek se známými motivy. Zeptejte se dítěte, zda jste pojmenovali obrázek správně.</p> <p>(Např. ukažte obrázek lžice a zeptejte se ho: „Je to lžice?“)</p>	
<p>Ukažte 5 různých fotek a nesprávně pojmenujte předměty.</p> <p>(Např. ukažte obrázek hrnečku a zeptejte se dítěte: „Je to medvídek?“)</p>	

Aktivita 7: Smyslové hračky

Pokyny: Nabídněte tuto aktivitu jen těm dětem, které měly potíže zapojit se do všech výše uvedených aktivit.

<i>Pokyny: Zaškrtněte políčko, které nejlépe popisuje schopnost dítěte.</i>	Ano.	Ne.	Odstrkává hračku pryč.	Jiné, upřesněte:
Dívá se, prohlíží si dítě hračku?				
Třese a bouchá dítě hračkou, aby způsobilo hluk?				
Dává si dítě hračku do pusy?				
Používá dítě hračku ke hraní správným způsobem?				
Komentáře:				

Pokyny: Ukažte dítěti hračku, pokud není schopno ji držet.

<i>Pokyny: Zaškrtněte políčko, které nejlépe popisuje schopnost dítěte.</i>	Ano / s lehkostí.	Většinou.	Někdy, ale ztrácí zájem.	Žádná odpověď.
Dívá se dítě na hračku?				
Sleduje dítě pohyby hračky?				
Reaguje dítě na zvuky hračky? Vysvětlete, jak reaguje.				
Komentáře:				

2. Rozhovor s dítětem

Následující část vyhotovte na základě diskuze s dítětem.

Pokyny: Ptejte se dítěte na otázky uvolněným způsobem, když si hraje.

2.1. Fyzický vývoj

1. Jaké sportovní aktivity rád děláš?
2. Jaké aktivity jsou pro tebe obtížné?
2a. Jakou podporu myslíš, že potřebuješ? Co bys potřeboval, abys je mohl vykonávat?

3. Máš nějaké bolesti nebo nepříjemné pocity?

3a. Kdy?

4. Máš potíže se čtením nebo sledováním TV?

Jiné, komentář:

2.2. Učení se

5. Co se ti na škole líbí?

5a. Jaké jsou tvé oblíbené předměty?

6. jaké předměty jsou pro tebe obtížné?

6a. V jakém předmětu myslíš, že se musíš zlepšit?

7. Čemu by ses chtěl naučit, pokud bys měl možnost?

8. Co bys chtěl dělat, až vyrosteš?

Jiné, komentář:

2.3. Emoční a sociální vývoj

9. Jaké věci rád děláš?

10. Jaké věci máš nejméně rád?

11. Kdo jsou tví nejlepší kamarádi?

12. Kterého z pečovatелů máš nejraději?

13. Máš strach z něčeho, obáváš se něčeho?

14. Co tě naštvě nebo rozzlobí?

Jiné, komentář:

2.4. Identita a rodinné a sociální vztahy

15. Jak se jmenuješ?
16. A jak Ti říkají ostatní děti nebo „tety“? (Dotaz na přezdívky a zdrobněliny.)
17. Víš, jak se jmenuje tvoje máma, táta, sourozenci?
18. Máš fotografii rodičů, sourozenců, jiných příbuzných?
19. Víš, kde bydlí tvoji rodiče či jiný rodinný příslušník?
20. Znáš jméno místa, odkud pocházíš?
21. Víš, v jaké zemi žiješ a jakým jazykem mluvíš?
22. Jsi v kontaktu s rodinou? Jak jsi v kontaktu s rodinou?
23. Navštěvuješ domov?
24. Těšíš se domů?
25. Jaké věci děláš, když jsi doma?
26. Máš nějaké sourozence?
27. Chodíš do kostela?
27. Chodíš do kostela?
Jiné, komentář:

Zahrňte zde jakékoliv poznámky, které dítě mělo během sezení a které mohou přispět k plánování péče o dítě.

3. Pozorování

Odpovězte na otázky pozorováním dítěte a z informací od zaměstnanců.

3.1. Fyzický vývoj

Hrubé motorické dovednosti

Pokyny: Zaškrtněte, co platí.

3.1.1. Popište schopnost dítěte chodit.

Chodí samostatně. Chodí s podporou. Kulhá.
 Špatná rovnováha/ často přepadává. Má sklon narážet do věcí.
 Jiné, upřesněte:

3.1.2. Popište detailně hrubé motorické dovednosti dítěte.

Běží. Šplhá.
 Umí stát na jedné noze. Hraje míčové hry.
 Rytmicky se pohybuje do hudby.
 Jiné, upřesněte:

3.1.3. Jaké pomůcky při chůzi používá?

Nepoužívá.
 Potřebuje fyzickou podporu dospělého. Používá pomůcky při chůzi samostatně.
 Používá pomůcky při chůzi s asistencí. Používá vozík samostatně.
 Používá vozík s pomocí dospělého.
 Jiné, upřesněte:

3.1.4. Jakou minimální podporu při sedu dítě potřebuje?

Sedí samostatně. Sedí s podporou (např. polštář jako podpora). speciální sezení - níže upřesněte.
 Jiné, upřesněte:

3.1.5. Popište detailně pohybové dovednosti dítěte.

Stojí s podporou. ☐	Propíná se. ☐	Leze. ☐	Plazí se. ☐
Zvedne hlavu, když leží na břiše. ☐	Umí se převalit na břicho, když leží. ☐		
Nekoordinované pohyby. ☐	Pomalé pohyby. ☐	Limitované pohyby. ☐	
Svalová ztuhlost (části těla jsou neohebné nebo ztuhlé). ☐	Svalové napětí zvýšené. ☐		
Svalové napětí snížené. ☐			
Abnormální postoj těla. ☐	Nedobrovolné / mimovolní pohyby. ☐		
Jiné, upřesněte:			

3.1.6. Umí dítě stoupat po schodech?

Ne. ☐	Samostatně. ☐	S podporou. ☐
Jiné, upřesněte:		

3.1.7. Jakou podporu dítě potřebuje, aby vystoupalo po schodech?

Fyzická podpora dospělého. ☐	Zábradlí. ☐
Jiné, upřesněte:	

3.1.8. Kolik času tráví dítě na lůžku?

Stále. ☐	Většinu času. ☐	Občas během dne. ☐	Jen při spaní. ☐
Jiné, upřesněte:			

Zrak a sluch

3.1.9. Má dítě rozpoznanou poruchu zraku?

Ne. ☐	Ano. ☐	Upřesněte níže.	Nosí brýle. ☐
Nosí čočky. ☐	Nosí okluzor. ☐		
Jiné, upřesněte:			

3.1.10. Popište detailně zrakové dovednosti dítěte.

Čte nebo si prohlíží knihy. ☐	Sleduje TV. ☐	Rozpozná fotografie. ☐	Rozpozná osoby. ☐
Rozpozná předměty. ☐	Sleduje osoby. ☐	Sleduje ruku při činnosti. ☐	Sleduje pomalu se pohybující objekt. ☐
Přenesse pozornost mezi dvěma objekty. ☐	Je schopno navázat oční kontakt. ☐	Oči sledují z jiného úhlu než přímo. ☐	
Fixuje světelný zdroj. ☐			
Jiné, upřesněte:			

3.1.11. Má dítě rozpoznanou poruchu sluchu?

Ne. ☐	Ano. ☐	Upřesněte níže.
Nosí naslouchadlo. ☐		

3.1.12. Popište detailně sluchové dovednosti dítěte.

Poslouchá hudbu. ☐	Reaguje na zvuky, otáčí se za zdrojem zvuku. ☐	Otáčí se za zdrojem zvuku. ☐
Je všímavý k mluvenému jazyku. ☐		
Jiné, upřesněte:		

Identita

3.1.13. Popište chování dítěte.

Jak reaguje dítě, když vyslovíte jeho jméno?
Jak reaguje dítě na sebe v zrcadle?
Má dítě na dohled fotografii svojí rodiny? Jak reaguje dítě na fotografii své rodiny?
Jiné komentáře:

3.2. Vývoj artikulace, řeči a komunikace

3.2.1. Popište řečové a komunikační dovednosti dítěte.

Pokyny: Zaškrtněte vše, co platí.

Plynulá řeč přiměřená věku. ☐	Používá jednoduché věty. ☐	Používá jednoduchá slova. ☐
Dává otázky. ☐	Vyslovuje beze smyslu. ☐	Má potíže s výslovností. ☐
Vydává zvuky. ☐	Používá různé výkřiky, aby komunikoval své potřeby. ☐	Vyžádá si, aby se vědělo o jeho potřebách. ☐
Manipuluje s dospělými, aby naznačilo své potřeby (nap. zatahá za rameno). ☐		
Jiné, upřesněte:		

3.2.2. Popište neverbální komunikační dovednosti dítěte.

Pokyny: Zaškrtněte vše, co platí.

Sáhne na předmět nebo směřuje k předmětu, který chce. ☐	Ukáže na předmět, který chce. ☐
Dívá se na předmět, který chce. ☐	Používá jiná gesta. ☐
Manipuluje s dospělými, aby naznačilo své potřeby (nap. zatahá za rameno). ☐	
Používá výrazy ve tváři (jako odpověď se usměje nebo se podívá na dospělého). ☐	
Jiné, upřesněte:	

3.2.3. Používá dítě nějakou jinou formu komunikace?

Pokyny: Zaškrtněte vše, co platí.

Žádná. ☐	Obrázkové kartičky. ☐	Fotografie. ☐	Znaková řeč. ☐	Používá předměty. ☐
Jiné, upřesněte:				

3.2.4. Popište, jak dítě rozumí mluvenému jazyku.

Pokyny: Zaškrtněte vše, co platí.

Účastní se konverzace. ☐	Odpovídá na jednoduché otázky. ☐
Reaguje na řeč tím, že se na vás dívá. ☐	
Opakuje slova a věty směřované k němu (echolálie). ☐	Má potíže porozumět mluvenému slovu. ☐
Potřebuje názorné vodítko, aby rozumělo mluvenému slovu. ☐	
Rozumí jednoduchým požadavkům, např.: „Můžeš se dotknout mého nosu?“ „Můžeš si položit ruku na hlavu?“ ☐	
Jiné, upřesněte:	

Aktivity 3.2.5. a 3.2.6. jsou pro děti, které mají potíže s pohybem paží a nemluví.

3.2.5. Požádejte dítě, aby vykonalo tyto pohyby.

Pokyny: zaškrtněte vše, co platí.

	Ano.	Někdy / s potížemi.	Žádná odpověď.
Můžeš zkusit hýbat rukama?			
Můžeš zavřít oči?			
Umíš vypláznout jazyk?			
Komentář:			

3.2.6. Pozorujte reakci dítěte a zaškrtněte políčko, které nejlépe vystihuje schopnost dítěte.

Pokyny: Držte 2 rozdílné známé předměty v rozpažení tak, aby je dítě vidělo. Provádějte aktivitu alespoň 5 krát.

	Ano.	Většinu času.	Někdy / s potížemi.	Žádná odpověď.
Dívá se na předměty, které pojmenováváte? (Např.: Držte hrneček a lžici a zeptejte se dítěte: „Dokážeš se podívat na hrneček?“)				
Ukazuje dítě na předměty, které pojmenováváte, popř. směřuje k nim?				
Komentáře:				

4. Závěrečné shrnutí

Pokyny: Prosím, vyplňte tuto část poté, co jste dokončili hodnocení.

a. Znepokojuje vás zdraví nebo bezpečí dítěte? Ne Ano

Pokud ano, poskytněte níže podrobný komentář a použijte další papír, pokud bude potřeba.

b. Všimli jste si u dítěte něčeho z následujících příkladů?

Nadměrné škrábance ☐	Známky pokousání ☐	Nápadné modřiny ☐	Zranění ☐
Závažná kožní vyrážka ☐	Podvýživa ☐		
Jiné poznámky:			

c. Vyskytly se během vyhodnocování nějaké události, které mohly ovlivnit výkon dítěte, jako nemoc, návštěva rodiny, únava atd.?

--

d. Vyjádřilo dítě během šetření nějaké přání ohledně sebe, nebo své situace?

--

e. Zjištěné potřeby dítěte

Oblast	Potřebná péče / vybavení	Doporučení: kdo musí spolupracovat, aby byla potřeba naplněna.
Zdraví		
Fyzický vývoj		
Učení se		
Řeč, jazyk a komunikace		
Citový a sociální vývoj		
Vývoj chování		
Identita		
Rodinné a sociální vztahy		
Samostatnost a sebeobsluha		

f. Plánování služeb

Jaké služby bude dítě nebo rodina potřebovat.

I. Zdravotní služby.

Pokyny: Prosím, zaškrtněte vše, co platí.

Fyzioterapie ☐ Psychiatrie ☐ Stálá lékařská péče ☐ Ergoterapie ☐ Psychoterapie ☐
Neurologie ☐ Řečová a jazyková terapie (návčik alternativní komunikace) ☐ Logopedie ☐
Nutriční terapie ☐
Jiné, upřesněte:

II. Poskytnutí vzdělávání

Pokyny: Prosím, zaškrtněte jednu možnost.

Mateřská škola   Speciální škola   Speciální školka v zařízení   Speciální škola v zařízení
 Integrace do základní školy   Domácí škola   Praktická škola   Příprava na budoucí povolání
 Jiné, upřesněte:

III. Druh pobytové péče.

Pokyny: Prosím, zaškrtněte jen jednu možnost.

Návrat do rodiny   Osvojení   Pěstounská péče   Malá pobytová služba
 Chráněné bydlení   Podporované - nezávislé bydlení
 Jiné, upřesněte:

IV. Další druhy sociálních služeb

Pokyny: Prosím, zaškrtněte vše, co platí.

Denní stacionář   Týdenní stacionář   Respitní péče   Osobní asistence
 Transport - doprava   Kompenzační pomůcky   Chráněná dílna   Podporované zaměstnávání
 Jiné, upřesněte:

V. Jaký typ komunitního bydlení bude pro dítě nejvhodnější?

Pokyny: Prosím, zaškrtněte vše, co platí.

Vysoký stupeň podpory a dohledu z důvodu celkových zdravotních potřeb.
 Vysoký stupeň podpory a dohledu z důvodu závažných poruch chování.
 Bezbariérový přístup.   Umístění s blízkými přáteli.   Umístění se sourozenci.
 Umístění s ohledem na dostupnost rodinných příslušníků.

VI. Jiné poznámky: